PROMIN

ПРОМІНЬ

No. 2
FEBRUARY
1984

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXV ЛЮТИЙ 1984 Ч. 2

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $12.00
Передплата до інших країн 12.00
Поодиноке число 1.20

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 2 FEBRUARY, 1984 VOL. XXV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $12.00
Subscription in other countries 12.00
Single copy 1.20

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують тому всякі дописи мусять бути читко написані і без обширних описів.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

Л. Українка — Хотіла б я піснею стати 1
— Про відбутий Конгрес 1
„Смолоскип" — На захист потоптаних прав 2
— Доповнення складу Централі 3
Ігор Єрмоленко — Осінь 3
Петро Саварин — В „Альбом Вадима Доброліжа" 4
Вшанували уступившу голову Союзу 4
Т. Г. — Л. Українка і О. Кобилянська 5
О. Кобилянська — Лісова мати 6
Уляна Пелех — Євген Сверстюк — шукач джерел 9
Т. Б. — Авторський вечір Н. Мриць 12
— Конференція Комітету Українок Канади 13
О. Завісляк — Докія Черевик — голова ж. КУК 14
— Multiculturalism 15
Women's Human Rights and Pornography 16
Jobs Fund Grants 18
— Ваші Канадські Збройні Сили 19
А. Б. — Виставка картин 20
Нашим дітям 21
С. Сенишин — Провінц. З'їзд Сх. Канади 22
Громадська і родинна хроніка 24
Квіти незабутнім 29
С. Кульба — Довкола дому 32
Пресовий фонд 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — В. Панфілов — Карпати взимку.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон ..... $ .25
Вибране, Г. Мандрика 1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко 6.00
Довідник про Союз Українок Канади ..... .10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська 1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки 2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки 10.00
На Роковини Івана Франка 1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька 1.50
П'єси для молоді 3.00
Програма для садочків, С. Магус 3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК 2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської 1.00
Програма на свято Св. Миколая 3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської 1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК 10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська ..... .75
Статут Союзу Українок Канади ..... .25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК 7.50
Три сильветки, Л. Білецький 1.00
Українські коляди, С. Яременко ..... .75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова 2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак 2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді 5.00

ТАКОЖ МАЄМО НА СКЛАДІ:

Портрет Лесі Українки 2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок 1.50
СМОЛОСКИП — відзнака Союзу Українок Канади 15.00
Срібні ложечки з смолоскипом 12.00
Програма для садочків, С. Магус 3.00
Релігійні пісні для недільних і рідних шкіл 3.50
Світанок — співанник для дітей 7.50
Ukrainian Embroidery Designs and Stitches 12.00
Pysanka: Icon of the Universe — Museum of U.W.A.C. 6.00

Додайте 10% на опалту пошти! Пишіть до:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ПРО ВІДБУТИЙ КОНҐРЕС

Тижнева і денна українська преса вже відмітила в подробицях перебіг Четвертого Світового Конґресу Вільних Українців. Відбувався Конґрес в Торонті, Канада, в днях від 30 листопада до 4 грудня 1983 року в Торонто Гилтон Гарбар Кесил. Впродовж повних чотирьох днів а то й вечорів залі конґресових нарад були заповнені по береги його учасниками Делеґати, як представники різних українських організацій у світі з полудневої і північної Америки та Европи й гості, які цікавляться українським життям не тільки у своїй громаді але й у світі слідкували за ходом нарад.

Відкриття Конґресу відбулося в середу вечером. На цій першій пленарній сесії пороблено всю підготовчу працю, як прийняття програми, правильника нарад, вибір предсідника і президії та інше.

Друга пленарна сесія відбулася в четвер 1 грудня з більш цікавим змістом — Конґрес приймав звідомлення з діяльности Секретаріяту СКВУ за останніх п'ять років. Ці звідомлення за малим виїмком були задовільні і Конґрес прийнів їх з висловом подяки. Однією з цікавіших промов того дня була промова магістра Андрія Григоровича, який говорив про зорганізоване життя українців міста Торонто, його наукові і виховні установи. Вечером висвітлювано фільм про голод в Україні в роках 1932-1933.

Найбільш змістовною була третя пленарна сесія, яка відбувалася у п'ятницю. Тут учасники Конґресу мали нагоду заслухати дуже цінні дослідні доповіді на тему дня в українському світі.

Першу змістовну доповідь, побудовану на дослідах з історії українського народу відчитав прот. д-р Григорій Удод, Канада: „Що дало християнство Україні за перше тисячоліття".

Другу доповідь рівну своїм дослідним змістом виголосив проф. Б. Боцюрків, Канада: „Релігія і церква в сучасній Україні напередодні тисячоліття християнської України".

Третя доповідь проф. д-ра Степаненка, США — „Русифікація України".

Заслухано ще інших дві доповіді — „У сторіччя жіночого руху" — д-р М. Хом'як Богачевська, США і „Завдання СКВУ на тлі сучасних потреб — Ілля Дмитрів, Велика Британія.

Крім пленарних сесій відбувались в різний час окремі складові частини і організації, як Суспільна Служба, Церковна, Рада Культури, Світова Координаційно-Освітня Рада, яка була найслабше зорганізована в порівнянні до інших, що повинно бути доброю лекцією на черговий конґрес.

Четвертий день Конґресу проходив під знаком дискусій, суперечок, домагань, не завжди оправданого галасу і шуму, одначе спокійно закінчився виборами і бенкетом вечером в суботу.

Поза рамками програми Конґресу, в неділю рано 4 грудня відбулася у Мейпл Ґарден велика маніфестація та Соборна Поминальна Панахида присвячена жертвам штучного голоду в Україні в роках 1932-33. В урочистій молитві взяло участь духовенство трьох українських церков — православної, католицької і протестантської. Співали церковні і світські хори. Зворушливе враження викликала дефіляда молоді в одностроях. В мистецькій частині виступали ансамблі, особливе враження викликав збірний ансамбль молодих бандуристів під проводом Китастого, який складався з 148 осіб.

Великим збірним хором спільної молитви „Боже Великий Єдиний" закінчено вшанування 50-ліття жертв голоду у зв'язку з успішно відбутим Четвертим Світовим Конґресом Вільних Українців.

Леся Українка

Хотіла б я піснею стати

Хотіла б я піснею стати
І сію хвилину ясну,
Щоб вільно по світі літати,
Щоб вітер розносив луну.

Щоб геть аж під яснії зорі
Полинути співом дзвінким,
Упасти на хвилі прозорі,
Буяти над морем хибким.

Лунали б тоді мої мрії
І щастя моє таємне,
Ясніші ніж зорі яснії,
Гучніші ніж море гучне.

НА ЗАХИСТ ПОТОПТАНИХ ПРАВ

ЖІНКИ-ПОЛІТВ'ЯЗНІ МОРДОВСЬКИХ КОНЦТАБОРІВ, А В ТОМУ РАЇСА РУДЕНКО Й ІРИНА РАТУШИНСЬКА, ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО УРЯДІВ ЗАХІДНИХ ДЕРЖАВ

Сім жінок політв'язнів Мордовських концтаборів, а серед них українка Раїса Руденко, дружина голови Української Гельсінкської Групи Миколи Руденка і польська поетеса з Києва Ірина Ратушинська та інші написали у восені 1983 року звернення до Голів 35 держав, які підписали Гельсінкські Угоди. Нижче подаємо повний текст цього документу у перекладі на українську мову.

ГОЛОВАМ 35 ДЕРЖАВ, ЯКІ ПІДПИСАЛИ ГЕЛЬСІНКСЬКІ УГОДИ

Ми, політв'язні жінки Радянського Союзу, свідчимо, що у нашій державі порушують основні права людини.

Радянські громадяни позбавлені свободи слова, друку і зборів, права вибору місця проживання, права пересування навіть у переділах власної держави, зазнають дискримінації з національних і релігійних мотивів, а також переслідувань за переконання.

Ми свідчимо, що в Радянському Союзі життя не лише політв'язня і не лише ув'язнених взагалі, але і всіх громадян регулює не так закон, як секретні інструкції. Тому радянські люди навіть позбавлені вірогідно знати свої права і обов'язки і тим більше їх реалізувати. Вони знаходяться в обстановці безправ'я перед радянською тоталітарною машиною.

На підтвердження цього, ми готові навести конкретні факти перед будьякою міжнародною комісією.

Ми уважаємо, що лише держава, яка респектує права своїх громадян, заслуговує на довір'я у міжнародних відносинах.

Ми висловлюємо нашу солідарність зі всіми, хто має мужність боротися з брехнею, свавіллям і насильством.

Не маючи зараз ніякої іншої можливости захищати наших співгромадян, від 7 вересня 1983 року ми проголошуємо восьмиденну голодівку на захист їх потоптаних прав.

Барац, Беляускене Я., Лазарева, Великанова Т., Осіпова, Ратушинська, Руденко.

(На документі цьому немає дати, але, правдоподібно він був написаний напередодні проголошення голодівки. Адреса табору, де перебувають ці жінки-політв'язні:

С.С.С.Р.
Мордовская АССР, 431200,
Теньгушевский р-н, пос. Барашево,
учр. ЖХ - 385 (3 - 4).

Учасниці З'їзду Союзу Українок Канади підчас прийняття в Українському Музеї Канади в Саскатуні в липні 1983.

ДОПОВНЕННЯ СКЛАДУ

Централі Союзу Українок Канади
НА 1983 - 1985

Осідок Централі Союзу Українок в Саскатуні.
Голова — Анна Холод, Саскатун
Уступивша голова — А. Звоздецька, Едмонтон
1-ша заступ. голови — К. Шолтер, Кадворт
2-го заступниця — Букурак, Саскатун
3-тя заступниця — Віра Наконна, Саскатун

Голови 5-ох Провінційних Екзекутив є заступницями голови Союзу

Східна Канада — Ізабеля Даркович, Оттава
Манітоба — Соня Бейзик, Вінніпеґ
Саскачеван — Катерина Волощук, Йорктон
Альберта — Іванна Дженіс, Едмонтон
Бріт. Колюмбія — Олена Дзюбенко, Ванкувер
Рекордова секретарка — Марія Кенащук
Кореспо. секретарка — Марія Цьона
Екзек. секретарка — Дарія Гишка
Касирка — Одарка Геталей
Редакторка „Променя" — Н. Когуська
Укр. Музей Канади — Целіна Качковська

Референтки:

Музейна фундація — Марія Савіцька
„Промінь" — Люба Кут
Харитативна — Марія Дорош
Міжнародніх справ — Юлія Головата
Багатокультурність — Марія Вакалюк
Архів — Анна Михальчук
Асоціяція Консументів — Єлисавета Прокіпчук
Громадянство — Зоряна Джексон
Освіти — Леся Удод
Організаційних справ — М. Білоус
Шкільництво — Мелоді МкЛейн
Голова Видавничої комісії — А. Стельмащук
Фонд Наталії Кобринської — Соня Бейзик
Домашня економіка — Стефанія Кульба
Народне мистецтво — М. Буряник і Д. Янда
Українські справи — Галина Сенишин
Молодші відділи СУМК — А. Папіш і М. Гумен
Садочки — Катерина Чернявська

Контрольна комісія:

А. Буряник, Г. Максимюк і К. Штурбай

ЗИМА

Дорогі друзі, хто живе в Каліфорнії, Техасі чи на Фльориді або інших теплих країнах вам не знайома зима, а нам навіть і в такому місті, як Міннеаполіс Стейту Міннесота ,зима не є завжди бажана. Якщо ви маєте авто й їздите ранком до праці або до школи, ви знаєте, як воно є, коли авто не заводиться, а як заведеться, так попадеться вам слизька вулиця, де колеса сковзаються і авта б'ються. Один каже: „Як гарно! Сніг падає, прикрашає дерева і вулиці, освіжує повітря; а другий, що мусить кудись їхати своїм автом, тільки молиться, щоб не застрягти десь у снігу. А пізніше.... як сніг затвердне — на дорозі все як лід. Ні руль ні гальма — нічого не допомагають, а деколи, навіть, заважають. А ви, пані й панове, що їздите автобусами і мусите чекати двадцять чи більше хвилин на холоді та морозі, який часом сягає тих самих цифр температури, також знаєте, що то за їзда зимою.

Але, справді, чи є такий чоловік, який любив би якусь пору року найбільше?... Взимку холодно, влітку жарко, навесні легко перестудитися та й дощі часто падають; восени холодні вітри, а як навколо вашої садиби є дерева, то треба ще й листя згрібати... І так воно все. Але, яка б пора року не була, в кожній є щось і доброго і поганого і всякого. То ж завжди т р е б а дивитися з оптимізмом і бачити тільки те, що є добре.

Ігор Єрмоленко.

ПОБАЖАННЯ Й ПОДЯКА

Найщиріші побажання й сердечну подяку засилаю всім членкам Союзу Українок Канади, Провінційним Екзекутивам, філіям Українського Музею Канади, отцям парохам і приятелям, які допомагли мені у моїй подорожі і збірках на Музей.

Бажаю Вам і Вашим родинам: — Щасливого Нового Року.

Марія Савіцька,
Реф. Музейної Фундації

ВШАНУВАЛИ УСТУПИВШУ ГОЛОВУ СОЮЗУ

У понеділок 24-го жовтня 1983 року, уступивша Центральна Управа Союзу Українок Канади вшанувала свою крайову голову за 1981-1983 роки, Анну Звоздецьку.

Центральна Екзекутива Союзу перебувала в місті Едмонтоні останніх двадцять років під керівництвом пань: Лесі Івасюк, Стефанії Пауш, Анастасії Радомської, Надії Боднар і Анни Звоздецької. Всі голови та членки Централі старалися виконати свої обов'язки якнайкраще. Анна Звоздецька, не менше ніж попередні голови, совісно та дбайливо виконувала свою працю і членки її оцінили. Посвята часу талантів, енергії та грошей для добра організації є частиною тієї жертвенности, з якою членки Союзу числяться та признають. Анна Звоздецька не жаліла нічого для добра Союзу.

Вечеря та святочний вечір для пошани Анни Звоздецької відбувся в приємній товариській атмосфері. Надія Боднар, уступивша голова, висловила признання Анні Звоздецькій і вручила їй срібний подарунок на пам'ятку, а членки відспівали побажання „На многії літа!".

Петро Саварин

В „АЛЬБОМ ВАДИМА ДОБРОЛІЖА"

(На 10-річчя смерти)

На виставку творів св. п. Вадима Доброліжа в 10-річчя його смерти я пішов з тяжким серцем, але не піти не міг. Він був не лише визначним мистцем, але й суспільним діячем — на XIII Конґресі КУК йому посмертно призначено Шевченківську медалю! — і моїм близьким приятелем і співпрацівником на громадській ниві. Пішов, оглянув, дав передплату на „Альбам", а Оля ще й купила його картину „Самітне дерево". Хотіли мати пам'ятку від нього, тимбільше, що гроші підуть на видання „Альбому".

Оглядаючи виставку, ми дивувалися його великому талантові, а рівночасно згадували його безкорисну працю для української спільноти. На могильці, в повній силі згаслого мистця, давно вже зеленіє трава, але портрет молодого Шевченка, який він намалював кілька років перед смертю, далі вивішують на Шевченківських концертах в Ювілейній Авдиторії, а його герб Соборної України далі прикрашує сцену, коли Едмонтон святкує Свято Державности. А скільки виконав він ікон, іконостасів ,декорацій до ріжних вистав, своїх і чужих, скільки оформив книжок та різних к о н ц е р т о в и х програмок, скільки намалював прекрасних різдвяних і великодних карток! І яка пишна, в стилі козацького барокко, його остання справді велика праця: іконостас в Катедрі св. Івана в Едмонтоні! Аж за очі хапає! Та що вдіяти? Невблаганна смерть забрала його з-поміж нас, немов би ще раз доказуючи знане латинське „Арс лонґа — віта бревіс".

Дружина і Комітет Фонду мистця, з нагоди 10-річчя його смерти, урядили виставку його творів ,і розпочали збірку фондів на видання „Альбому Вадима Доброліжа". Під час виставки зібрано 5,000.00 долярів, але ця сума далеко не покриває коштів, тому Комітет цією дорогою звертається до української спільноти в Канаді, щоб піддержала ініціятиву видання „Альбому", складаючи на нього менші чи більші датки. Можна теж цей „Альбом" передплатити, за 25.00 долярів. Всі датки можна буде відтягати від податку. Народ, який не шанує свого мистецтва і своїх мистців — не шанує себе. Св. п. мистця Вадима Доброліжа найкраще вшануємо тоді, коли видамо альбом його кращих творів. Датки і передплати просимо висилати чеками на руки косирки:

Ukrainians in Canada Publishing Fund
Mrs. Anna Krawetz
14623 — 91 Avenue
Edmonton, Alta T5R 4Y7

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА — КВІТКА ЛОТОСУ І КВІТКА ЛОМИКАМІНЬ

Ще не встигла присісти з дороги гостя, а Леся вже розпитує:

— Що ж там у світі чувати? Як вам їздилось? Чи дуже втомились? — засипувала Леся прибулу питаннями.

— Не могла налюбуватися красою нашої землі. Вона ж і велика і така різноманітна природа України! Люблю я свою Буковину, здавалося мені, що нічого кращого від її гір нема. А тут у вашому Зеленому Гаю своєрідний затишок з широкими трав'янистими й квітчастими луками, з старезними деревами, що від хати спускаються до самісінької річки — чи не вони ці дерева нашіптують вам, Лесю, те, що пишите у своїх поезіях? — без віддиху збуджена почуттями любови до краси говорила Ольга.

— Підемо завтра довкола нашого хутора, там побачите вже таку Україну, що „українійшої" й нема, красу нашої річки Псол, і покажу вам мої улюблені квіти на її берегах — ведучи Кобилянську до її кімнати, заповідала Леся.

Коли ж другого дня сиділи на простеленому килимчику, Леся, за звичкою сплітала у віночок ромашки, Ольга розповідала про враження з дороги, про нові літературні появи, про свої задуми щодо нових творів.

— Дорога панно Ольго, — несподівано перервала мову Кобилянської Леся, — скажіть мені — чому ви захоплюєтесь Ніцше? Він ніколи мені не імпонував як філософ.

— Як би вам сказати, Лесю? Я не цікавлюсь його теоріями. Але його критика слабостей людини, міщанства, намагання розвинути в людей силу духа, волі — це ж кожному на потребу, тим більше нам жінкам, нам усім українцям. Нам треба тієї сили, тієї самостійности думання, розумово розвинених людей, повних відважних плянів і мрій.

— Дорога панно Ольго! — хіба ж можна бути проти такого погляду? Це ж споконвіку ідеал людини. Але я боюся, що пересічні жінки, ну сплячі духово, очевидно, прагнучи йти за своїми відважними плянами, стають зманерованими зарібницями — еманципантками, з яких кращі марнуються, а решта не стає справді вищого рівня ніж давні жінки.

— Та ж так! Ми погоджуємося щодо еманципації! Ви ж мене так втішили похвалою „Царівни". Як треба мені розмов з вами, Лесю!

— На жаль, нас уже просять на обід. Бачу біжить до нас Євця, — це доня мого брата Михайла. — Євцю! Не біжи так, Євцю впадеш!... Чи й ми ото були колись такими, Ольго Юліянівно?

— Ой, були! Бувало, як заберусь у гори, неньові моєму доводилося довго гукати й ходити стежками.

Євця задихана прибігла й пригорнулась до тітки Лесі.

— А вгадайте ,хто з нами приїхав з Гадяча? — щебетала задихана дівчинка. — А я не впаду, не бійтеся!

— Хто ж приїхав? Певне Олена Антонівна?! Правда?

— Еге... А як ви вгадали? — допитувалася дівчинка.

— Я теж була маленькою, одержувала подарунки від тіточки Олени. Ой, давно вже я не бачила моєї любої тітки Олени, — пояснювала Леся Ользі Юліянівні.

— Це ваша улюблена тітка, що ви мені про неї писали? Що була в Сибіру?

— Еге ж. Їй тепер жити в Києві не дозволяють, тому бачимося рідко.

**
*

Назустріч їм вийшов Михайло, Олена Антонівна і Шура — дружина Михайла. Леся першою кинулась обіймати й цілувати тітку. В її очах заблищали сльози.

Коли засідали за стіл, приїхали Старицькі і Лисенки, батькова і материна рідня, знайомі... З'їхалися старі й молоді друзі святкувати іменини Ольги Петрівни.

За столом лунали тости, співали господині „Многая літа", велись розмови. Але Леся потонула в зажурі. Поглядала на щасливу матір, на посивілого батька, на тіточку Олену, на всіх приятелів і рідню, а в уяві бачила зелені луки в Колодяжному, пахучий весняний ранок у Нечімному. Дитинство ставало перед її очима й бачила в ньому ніжномрійного хлопчика Михайлика, як він зривав на озері білі лілеї. Він і тепер ніжний, ті ж очі і погляд. Леся пильно оглядала брата, він це відчув, вони зустрілися поглядами.

— Мабуть долягає біль моїй Лесі, — прошепгав до Ольги Юліянівни, що сиділа поруч.

— Їй уже під тридцять береться, сили не має. Страшно подумати... Найжахливіша думка — чи не зостанеться від неї й сліду?

— Не кажіть такого, пане Михайле! Леся лишить по собі великі скарби. Горітимуть її твори вогнем її серця, гостроти думки і щирістю її почуттів. І хоч нема сили в її руках, але ще невичерпані сили її душі, Леся віддасть їх своєму народові.

А за хвилину з веранди долинула мелодія вальса. Шура і Людмила Старицька закрутилися у танці. Старші продовжували розмову. Михайло запальчиво дискутував з Єфремовим і Старицьким. Ольга Петрівна перервала її, запрошуючи на чай.

А Леся, побувши трохи, вибачилась і пішла до своєї кімнати. Ольгу Юліянівну просила прийти до неї одразу ж, як тільки назустрічається й нагостюється.

В кімнаті на Лесю чекали книжки, нові журнали, рукописи. Були Франкові оповідання, що їх мала перекласти на російську мову, твори Бурже — французького письменника, поляка Пшибишевського, лист від Павлика, Франка та Кримського. Леся, скинувши святкове вбрання, сіла при світлі лямпи за роботу. Запалилась іскра її творчого горіння. Вона не чула ні пісень, що доходили з-над берегів річки Псла, ні гомону гостей, розгорівся великий вогонь її палкого й щирого серця.

Коли прибула Ольга Юліянівна, довго поза північ ділилися враженнями від зустрічів з людьми, що провадили українське громадське життя. Обидві плянували дальшу свою творчість. На прощання Леся запевняла Ольгу Юліянівну:

— Я страшенно втомлена фізично і морально. Є у мене одно бажання бути з вами, слухати ваших тихих речей, відчувати близькість ваших поглядів, вашої нечуваної ще для мене музики.

І хоч Ольга Кобилянська була старша за Лярису Косач на вісім років, вони любили одна одну. Їх лучило багато спільного: обидві кохались в книжках, літературі, в самобутніх піснях і леґендах, в природі, не знали особистого життя без спілкування з народом. Обидві черпали з життя селян цілющі соки, такі потрібні для їхньої творчости, їхнього полум'яного невмирущого слова. Було в них багато спільних друзів — Іван Франко, Михайло Павлик, Василь Стефаник, Осип Маковей та всі інші визначні провідники українського громадського життя. Об'єднувало їх і однакова доля — нещасливе кохання. Але обидві мали іскру в серці, огонь душі. А вони може й не дають щастя, зате приносять щось „більше і вище від щастя, чому назви нема в людській мові". Леся називала Ольгу Кобилянську квіткою лотоса, а її улюбленою квіткою був Ломикамінь — квітка, що виростає з щілини каменя, символ сили життя.

Т. Г.

Ольга Кобилянська

ЛІСОВА МАТИ

(Докінчення з ч. в січні)

Вона відвернулась гнівно. Це відгомін їй відповідав. Але хлопчиська ще не було.

„Юро!" — гукнула вона ще більше налякано, — „відповідай!" і тут здержала віддих.

„Відповідай!" віддав відгомін її власне слово.

Вона плюнула через зуби. Ще й це чоловіка дурить. Але він далі вже мусить бути тут. Час їй це казав.

„Гей, гей, гей!" добувся нечайно його молодий голос з глибини ліса або може й звідкись з зеленої глибини до неї в гору, а звуки відгомону слідували за ним роєм.

„Я тут!"

„Я тут!" вдарилось об її ухо і привітало її. Вона відітхнула глибоко і відсунула хустку з голови, що її нараз здавалась зайвою.

Вона все боялась, коли хлопець сходив у село. Він такий був буйний, зачіпливий і хто його вдачі не знав, то зараз приходило до бійки, і він вертав роздряпаний, з побитим лицем, з подертою сорочкою до дому і плакав зі злости. Чи і сьогодні він так верне? Він вертав дуже пізно домів.

„Хтось умер" — сказав він — „сьогодні лише"... коли станув вкінці перед нею, а вона сварила на нього за те, що забарився.

Це її тронуло.

„Хто?" — майже скрикнула вона.

„Жінка нашого цісаря".

„Жінка?"

„Цісарева".

„Умерла?"

„Її вбито".

Стара заломила руки і не ворушилась.

„Цісарева" — додала ще набожно — „мати".

Мовчки і поважно вибрав хлопець те, що накупив, з кишені і вкінці ще й свічку.

„Засвічу її" — сказала вона нагло мов на приказ — „засвічу за її душу, за душу нашої матері" — шептала вона раз по раз.

... Коли кілька хвиль пізніше засвітилась мала свічечка перед темною, від старости витертою іконою і запалахкотіла, а тремтячі руки жінки сували горшками в печі майже без потреби, шептала наче б молилась: „Це пара до неї... пара, хто б це був думав. Саме дві з висоти. Наперед та, а тепер ця. Вона перехрестилась і оглянулась, наче б наближалось до її порога те, що повалило тих обох, наче б мала тепер на неї черга прийти, або на щось у горах. На її корову. На вівці?

— — —

Три дні пізніше сходила вона, майже зігнена у двоє, швидким кроком з гори в низ.

„Куди, мамо?" — гукнув хлопець за нею. „Ви ж усе маєте дома".

„До панотця".

„Ая, мамо?" — крикнув він недовірчиво, „Ая?".

„Ая, душко, до попа. Уважай, аби шкоди не було".

Хлопець закопиличив спідню губу. „Не бавтеся довго. Я боюся".

„Чого?"

„Або я знаю?"

— — —

Коли вона зійшла в село, увійшла у попівські сіни. Саме, коли хотіла положити руку на клямку від дверей попівської канцелярії, відчинились вони самі з середини і пан-отець сам станув на порозі. Зчудований відступився він взад і попросив її приязно, щоб увійшла. Від смерти її мужа вона була може два рази тут.

„Вас довго не було, Одокіє", — сказав пан-отець.

„Так панотчику, — дуже довго. Все робота мене здержує. Вічна тяжка робота.

„І тепер я лишила все і прибігла сюди, аби воно не припізнилося". Пан-отець, розсудний, спокійний чоловік, що знав парафіян як своїх дітей, глянув цікаво на передчасно постарілу жінку перед собою.

„Що ти маєш за потребу?" — спитав, коли не міг відгадати по її лиці, з чим приходить.

Стара не відповіла зараз. По ній було видно вагання, що було більше подібне до непевности, або страху.

„Щось може сталося з твоїм Юрком? Може він бився знов?"

„О, ні, Юра чемний".

„Може маєш платити податок, або може маєш термін з суду?"

„Ні".

„То говори, не трать часу... Ну сідай. Ти далеко йшла".

Вона сіла боязко на край стільця, що стерла перед тим рукою.

„Ну" — заохочував пан-отець.

„Я приходжу пан-отчику" — почала врешті і вп'ялила очи з довір'ям в нього.

„Воно тому... бо... як я чула, померла наша цісарева, мати нашого краю".

Пан-отець здивовано глянув на неї.

„Вбито її! Вбила її якась нужденна, злочинна рука, жінко, це такий злочин, що кричить до неба у месть! Але Бог з нами. Він сам його осудить, — така благородна, невинна женщина, що й комашці не зробила нічого злого".

„Маму, маму цілого краю..." перебила вона, зжахнувшись, а зараз набожно — під час коли він схвильовано відгорнув рукою посивіле волося.

„А чого ж ти хочеш? Вона найде спокій там". Глянув на неї здивовано, милосердно.

Гуцулка гляділа на нього хвилю мовчки. Лиш коротку хвилю. Потім сказала: „Я дуже бідна, дуже бідна пан-отчику. Ви найліпше знаєте, яка я бідна. А все..." і тут вона нагло урвала і пошукала чогось у своїм поясі і витягла шматку, що мала представляти хустину і розложила на колінах.

Потім розв'язала скілька ґудзів в розі і витягла малу купку дрібних грошей.

„Оце..." сказала вона все ще своїм скромним способом, і глянула боязко на пан-отця, „оце, панотчику, я довго складала, довго щадила, аж поки з того зложила п'ять левів. Не гнівайтеся, возьміть, отчику, возьміть" — просила і обтерла собі рукою очі.

„Даю з щирого серця".

„На що? За що? — спитав пан-отець здивовано і глядів майже весело на зморщену бабу перед собою на стільці. Вона піднялась.

„Не погордіть цим, воно з щирого серця дане. Я призбирала це на мою смерть, ховала то в своїй коморі. Навіть моя дитина про це не знала. Моя одніська дитина — беріть це".

„На що, жінко?" — повторив пан-отець тепер дуже поважно — „на що?"

„Для неї, цісаревої, на службу за неї, за затиснула кулаки. „Вона була мама нашого ці-

лого краю, і таку маму вбити!... Чи Христос не зійде з неба і не пімститься за неї? Він це зробить".

... Сивий мужчина глядів хвилю на неї, наче б йому недоставало вперве в житті слів.

„Твоє бажання сповниться, жінко" — сказав — „сповниться так щиро, як воно тобі чистим вийшло з серця. Най тебе Бог благословить!"

... Гуцулка відітхнула глибоко, наче б з сими словами їй камінь впав з серця і пішла.

Пан-отець відпровадив її аж до воріт. Він ще довго ходив мовчки перед своєю хатою.

„Така бідна і незначна" — переходило йому все через голову, „така бідна і схована глибоко в лісі, а все ж! Ти ж усюди, Боже, і всюди є частина Тебе".

— — —

Коли вернула додому, розповіла на запит хлопця йому все. Почавши від лісової матері аж до смерти цісаревої і служби Божої.

„А ви чули, як смерть шукала пари?" — спитав він і шукав її погляду постійно своїми розсудними веселими очима.

Вона не дала відповіди.

„А хто, на приклад, тепер у нас тут прийде на чергу, мамо? Ви?" — допитувався дальше, не повертаючи очей з неї. „Ви?"

„Ти дурню!" — напімнула вона його і усміхнулася.

„Побачимо" ... сказав він і закінчив розмову.

— — —

Сімнадцять літ минуло від того часу.

Настала війна.

Юру покликано. Високий, стрункий і сильний, як правдивий син гір. Від стіп до голови темний і поважний. Лиш свавільна риска округ його очей і уст з хлопячих літ загубилася...

Тут він стоїть. Глядить у вікно і повертає лиш від часу до часу голову за старою мамою, що йому ладила тремтячими руками клунок на дорогу. „Тут і свічку дам тобі" — сказала вона і показала йому малу свічечку, що визирала з клунка.

„Може, як будеш стояти на варті, вона тобі придасться".

„Так!" — сказав він коротко, не повертаючи голови до неї. „Ви добрі і думаєте про все..." і урвав. — Щось лежало в його голосі, від чого вона задрожала. Почала собі витирати очі рукавом, що нараз наповнилися сльозами.

„Що я ще мушу дожити, Юро, що я такого дожила"... Послідне слово вирвалось мов окрик з її уст.

Він нічого не відповідав, лиш нараз ним мов здрігнуло — він опинився коло неї.

„Бувайте здорові, мамо...!" сказав він і відкрив свою голову.

„Юро!..." крикнула вона і руки її обняли його шию, мов брунатними кліщами. „Я тебе в послідне виджу, хлопче".

„Не кожна куля б'є..."

„Гей, гей, мій сину..." захлипала вона, „гей-гей!".

„Ждіть на мене!" —сказав: „Ждіть мене все, мамо!"

І знов щось перебилось з його голосу, що наче б захитало землю під її ногами.

„Так, так, мій сину", сказала вона і впилась у його стать.

„Буду ждати тебе".

„Не виступайте з ряду без мене!"... докінчив він речення, виминаючи її погляд, обернувся і переступив поріг.

„Пиши! — де ти будеш". Її слова чіплялися його, а він мов гнаний біг вперед, наче б його щось силою тягнуло в низ. Вже майже зник з-перед її очей.

„Де ти будеш?" — гукнула вона йому в слід.

„Де землю будуть поливати..."

„Де?"

„Десь".

„Десь..." прошептали уста мамині і вона гляділа мов без пам'яти перед нею. Нараз наче б хтось обтулив її ледяним плащем, холодом потряс і вона опам'яталася. З усієї сили, на яку спромоглась стареча грудь, гукнула вона в останнє в низ:

„З ряду виступлю я!" І вона жде. Воно звучить наче приказ.

„Я". Добувся якийсь голос в гору.

Чи його? Вона вже цього не знає. Може це був відгомін.

Вона зсунулась до землі, притиснула руки до лиця і залебеділа: „О, ви обі! Ти Богородице і ти Царице, хороніть його..."

— — —

Кругом великий шум смерек. І так шумлять вони до сьогоднішнього дня.

Чернівці, 25 вересня 1915.

"РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ" І ШЕСТИДЕСЯТНИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ЄВГЕН СВЕРСТЮК — ШУКАЧ ДЖЕРЕЛ ДУХОВНОГО ОЦІЛІННЯ НАРОДУ

Щоб кожен з нас мав (...) хребет. А щоб його виробити, кожен мусить пережити, перестраждати етапи становлення нації.
(Є. Сверстюк: „Собор в риштованні")

Євгена Сверстюка ті, що знають його особисто, наділяють особливою здібністю поглядом рідним, сумовитою людяністю і мудрою розважністю гамувати захитані нерви й невпевненість думки. Його мова, як згадує Надя Світлична, „нагадувала тихий, але впевнений і глибокий потік, який тече собі своїм руслом, хоч і що там діялося б навколо". І ця риса Сверстюка видна в його творчості — літературного критика, психолога-філософа, педагога, у промовах, якими захоплював слухачів. Відзначалося все це саме глибокими роздумами й красою вислову, впевненістю і спокоєм. Тому й критик Іван Кошелівець підкреслює вартість цього дару Сверстюка — критика. Він вміє знаходити в „конкретних історичних обставинах найкраще видну літературну постать чи явище" їх влучно оцінювати й логікою своєю з'єднувати до своїх оцінок і читача.

Народився Є. Сверстюк 1928 року на Волині. Закінчив Львівський університет і аспірантуру в Київському університеті, оборонив дисертацію на ступінь кандидата педагогічних наук. Дописував до журналів критичні та літературознавчі статті. За виступ перед волинськими вчителями в 1965 році звільнено його з праці в Інституті педагогіки. Після цього працював п'ять років відповідальним секретарем Українського ботанічного журналу.

Разом з Аллою Горською, Михайлиною Коцюбинською, Іваном Світличним та іншими в 1963 році зорганізував вечір в пошану Василя Симоненка, на якому виголосив слово „Симоненко — ідея". Звертався також разом з іншими відкритим листом до редакції „Літературної України" в обороні В. Чорновола і С. Караванського, протестуючи проти наклепницької статті О. Полторацького. У 1970 році він був співавтором листа до Олеся Гончара в обороні Валентина Мороза. Після вбивства Алли Горської, 28.II.1970 Сверстюк і Надія Світлична домагалися вияснення обставин вбивства художниці,

а на її похороні він виголосив слово, поширене потім у самвидаві. Сверстюк не зважав на те, що на роботі він загрожений, що в нього півторамісячна дитина, родина й старі батьки. В грудні 1971 року Є. Сверстюк виступив на похороні академіка Дмитра Зерова (брата Миколи), після того він залишився без праці, а в січні 1972 року його заарештовано.

До арешту ми знали Сверстюка як літературознавця, критика, педагога, психолога-філософа та блискучого бесідника, у концтаборах почав він писати й поезії, перекладати Р. Кіплінґа, Г. Лонґфелло, шукаючи в поезії вислову своїм гострим душевним мукам, а в перекладах морального опертя, скріплення своїх переконань.

У кінцевому своєму слові після суду в Києві, коли прочитано йому вирок, що був тільки записом того, що наперед приготовили під диктат КҐБ судочинці, Сверстюк своїм спокійним впевненим словом сказав, що йому „випало щастя спілкуватися і працювати з людьми рідкісно талановитими й шляхетними", про яких спочатку знав тільки з книжок. А це дало йому змогу „спізнати суворість і вагу великих слів, таких, як: правда, честь, обов'язок; слів, що становлять морально-етичні підвалини". Вони стали суттю його життя. А тому тим з людей, хто прагне жити за високими принципами, хто має самоповагу, доводиться платити за це всім, що має в житті. Сверстюк заявив, що за свої ідеали він готовий платити й найвищу ціну.

Як відомо, росіян і євреїв по відбутті кари в таборах викидають на Захід. Українців шантажують і знову засуджують за видуману причину. Знаємо з скупих повідомлень з Сибіру, що Сверстюк веде і в таборах боротьбу за справедливість, за гідність людини протестами, голодівкою, страйками та зверненнями до міжнародних харитативних організацій.

Вислів своїм філософським переконанням дав Сверстюк у коротких, але есенціональних, з глибоким знанням психіки людини написаних есеях. Творчість його об'ємом невелика, але вона дуже різнородна. Писати він почав з кінцем 1950-их років. Це були короткі літературно-критичні статті й рецензії, в яких автор виявляв своє велике обдарування — добачувати й викривати живі паростки в українській літературі, але з помітною обережністю, бо, згідно з відомою постановою Верховної Ради СРСР „Про зміцнення зв'язку школи з життям", виступи в обороні української культури в обличчі русифікації, кваліфіковані були як „буржуазний націоналізм". Тому швидко КГБ пізнало про що є мова між рядками Сверстюкових статтей. Його перестали друкувати. Ще якийсь час його праці появлялись у журналі „Дукля", що виходив у Пряшеві на Закарпатті, але й вона перестала існувати після розчавлення „Празької весни" в 1968 році. Тоді з'являлися твори Сверстюка у самвидаві. Тими творами є: „Котляревський сміється", „На Свято Жінки", „Слідами казки про Іванову молодість", „Остання сльоза", „Біля джерел духовного життя", „На полі чести", „Гострої розпуки гострий біль" (про Миколу Зерова), „Шевченко крізь велику і маленьку призму", „Екскурси в біографію Кобзаря", „Біла поезія про крилатих людей", „Навіщо пхати солом'яного діда?", „З думок Євгена Сверстюка про сучасну українську літературу". У цих своїх творах Сверстюк звільняє, очищає, українське літературознавство й критику з догмів і того намулу, що їх накинула їм сталінська доба. Бож не можна залишити без нового перегляду літературних концепцій та інтерпретацій творів, що їм штучно пришили правила марксо-ленінської догматики. Це добре розумів і директор літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук УРСР блискучий знавець нашої літератури Олександер Білецький, який плянував написати свою історію української літератури, щоб повернути їй все те, що колективні автори „залізних" підручників оминали й перекручували зі страху перед обвинуваченням у націоналізмі. Та смерть не дозволила йому здійснити цей задум. До виконання цього пляну взялись його молоді послідовники: Іван Дзюба, Євген Сверстюк та Іван Світличний.

Три різні ступені відвертості вислову Сверстюка помітні у його есеях. Коли під час короткої „відлиги" в шістдесятих роках можна було друкувати їх в офіційних журналах, у них треба було оминати все, що суперечило чітко партійним догмам. У „Дуклі" були також деякі недомовки. А й у самвидавних творах не можна було бути зовсім відвертим з огляду на безпеку учасників руху спротиву, коли треба було проаналізувати події, навести прізвища. Проте — у Сверстюкових есеях нема нещирости, фальшу, він завжди послідовний і вірний своїм переконанням.

Метою літературно-критичних есеїв Є. Сверстюка — це допомога сучасникам, зокрема молодшому поколінню, яке вже не має доступу „до джерел" — літературної критики Миколи Зерова, праць Павла Филиповича, Юрія Клена та всіх інших учасників „Розстріляного відродження", ні еміграційних літературознавчих праць Юрія Шевельова, Богдана Кравцева, Дмитра Чижевського, Григорія Костюка, Ігоря Костецького, Івана Кошелівця та багатьох інших, ні світової критичної літератури.

У есеї „Котляревський сміється" Сверстюк розкриває шлях, яким автор „Енеїди" пішов у полон української народної культури, як він покорившись „велінню народного духа", уникав „служби отечеству" — Москві, опирався „духові часу", а кріпко поєднався з народом, його мораллю, мовою, традиціями, історичними прагненнями. Котляревський своєю творчістю „утвердив високе почуття гідности, людської й національної, без чого не можна б було і думати про відродження культури пригнобленого й колонізованого краю" — України".

Есей „На Свято Жінки" — це тривога Сверстюка за долю жінки в сучасній Україні. Подаючи коротку ґенезу образу її в українській літературі, почавши від напівлеґендарної княгині Ольги і жалібної Ярославни аж до сучасности, автор есею бачить, що доля поклала на жінку обов'язок більшою мірою, ніж на чоловіків. Бо на її плечах трималися чотири вугли хати тоді, коли чоловік був у походах, бурлакував, чумакував, коли їй доводилось постійно зберігати в народі духову стійкість, здоров'я, мову, пісню, традиції та пам'ять про історичне минуле. А остання війна додала ще інші тягарі. Багато жінок в Україні стали вдовами, одинокими матерями,

і хоч в радянських умовинах вони мають всі громадські права, але скільки з ними прийшло ще непосильних для неї обов'язків, аномалій в житті. Її природжене покликання — народжування і виховування поколінь дуже ускладнилось. Бо чи вона може народжувати більше ніж одну-дві дитини, коли на утримання їх мусять працювати обоє батьки. А що може передати у спадщині своїм дітям теперішня мати українка, живучи в умовах совєтчини? Вона ж, працюючи фізично — копаючи рови, асфальтуючи дороги, будуючи місто за вказівками і під наглядом чоловіків, а в селах у колгоспах, виконуючи всі праці на рівні з фізично сильнішими мужчинами, втрачає не тільки здоров'я, але й жіночість, привабливість. Каже Сверстюк, що на селі жінка зараз „чи не єдина моральна сила, що материнським інстинктом тримається якогось ладу в світі, де „чоловіча плоть" так здеморалізована пияцтвом" і так перейнята ідеєю легкого життя, що жінка виснажена болем, відрікається материнства, задумується тепер над тим — чи варто їй „народжувати дітей для сучасного світу..." І чи вона має що передавати дітям, коли зруйновані церкви, вірування, зневажена національна минувшина, рідна мова, звичаї, що віками надавали національне обличчя народові, настільки загрожені, що вона заломлює руки, скорившись долі, як про це мова у „пісні про рушничок". Може — каже Сверстюк — невиразні слова цієї жалісливої пісні служать синам „виразом комплексу вини перед десь далекою, десь забутою матір'ю...". Може тому ця пісня стала такою популярною.

Роздуми про людей ідеалістів романтиків, що „з піснею на устах готові шукати цвіту папороті" і холодних раціоналістів, що черпають силу, щоб втриматись проти вітрів з твердих законів, знайдемо в есеї „Слідами казки про Іванову молодість". Автор есею проводить паралелю поміж ними, цитує приклади й веде читача до висновку, що хоч розважливі реалісти пояснюють життя переконливою логікою, проте романтики творять його фундамент, бо „історія бере в основу духової культури їхні гарячі мрії, візії та пророцтва. Тому й Шевченко більший і вище стоїть над Кулішем, Франко — над Драгомановим, Леся Українка — на Винниченком. Багато сказав Сверстюк і тим авторам літературних творів, які втікають від „рідного порога" у світову літературу. Там вони збирають істини, які — він каже — „до нічого не зобов'язують", бо того світового ґрунту „не треба ні орати, ні засівати, ні поливати". Сверстюк дає аналізу любови — є любов, що пливе з віри в казку, щоб творити леґенду, леґенда ж народжує молодість, дає паростки, що „пробивають навіть каміння". Така є любов ідеалістів, закоханих в щось одержимо, всією силою своєї душі і серця. Інша любов у реалістів — це „спокійна ненависть, що випливає не з любови, а з байдужости й еґоїстичного невдоволення". Вона нічого не творить, бо руйнує і розкладає, не маючи перспективи. Втікаючи у світову літературу, письменники й поети втрачають своє коріння, вони не розуміють, що те коріння дає їм, без коріння нема стимулу до боротьби, снаги до оновлення життя. Перед ідеалістом, хоч дошкульно ранило його життя, була одвічна стихія, вона поривала його в невідомі мандри здобувати нові землі, поборювати перешкоди, щоб пережити все нову радість перемоги. Тому й в народних казках нашого народу справжніми героями не є два розумні старші брати, але найменший з них — третій — дурень. Він той Дон Кіхот, що творить леґенди, які розсівають іскри вогню, а вогонь загріває людство й освітлює йому дальші шляхи духового розвитку.

(Продовження буде)

Уляна Пелех

Цитати з есеїв Євгена Сверстюка

Отже не будемо тут дивуватися, що багато наших співвітчизняників, дипломованих і атестованих, не знає історії України і не цікавиться нею. Бо що з неї? На загальному фоні, той, хто цікавиться історією України, і досі викликає підозру не тільки у чиновників, а навіть у кандидатів історичних наук.

На тлі такого духовного озлиднення стало можливим ввести в шкільні програми та підручники пункт про благотворний вплив російської культури на українську після „воз'єднання" і покласти його в основу догмату про провінційно-наслідувальний характер української культури. Дарма, що в БСЕ (Большая Советская Енциклопедія) чи будь-якій книжці ранішого видання можна прочитати, як з України забрано в Росію інтеліґенцію, не лише художників і поетів, але часто і вчителів грамоти, що Петро І прорубував вікно у Европу, наглухо забивши двері, **що вели з Европи на Україну** через Польщу. Євген Сверстюк: „Опори духу".

Наша молодь в основній масі не знає історії, культури, навіть мови свого народу, і часто не вірить, що українською мовою можна знайти щось вартісне в книжковому потоці

збелетризованої буденщини та дешевого гумору.

Ідеалізацію минулого, що взагалі з'являється як перша психологічна реакція на ґрунті неґації минулого, ми вже пережили сто років тому. Нині нам треба було б мати знання свого минулого... Але так само, як і тоді, нас заїдає брак самосвідомости, самоповаги та елементарного виховання національної гідности.

І ось ми, з усім арсеналом дистильованої книжкової продукції, стоїмо перед проблемою: як знову привернути молодь до почуття батьківщини, як пробудити **в ній духовне життя** на рідному ґрунті. Євген Сверстюк: **„Коли починається історія".**

Ми стоїмо перед проблемою виховання дітей у тій атмосфері, яку ми їй створили. Чи вони на місці свого навчання та відпочинку саджатимуть дерева і квіти — чи залишатимуть сміття. Чи будуватимуть, вкладаючи душу, чи тільки про людське око ліпитимуть риштування. Чи вони понесуть молоду енергію в працю батьків — чи вимагатимуть від них комфорту. Йдеться про те, чи наші діти пристосуються до стилю чисто споживацького і хамського ставлення до природи, до людини, до батьків, — чи нашою діяльною допомогою та живим прикладом вироблять у собі імунітет проти цієї найстрашнішої холери — духовного розпаду і деградації. Від визначального типу людини залежить творчий дух суспільства і його шанси в нинішньому світі. Євген Сверстюк: **„До генези браконьєрства".**

Авторський вечір Ніни Мудрик-Мриц

12 листопада 1983 року в ґалерії Канадсько-Українській Мистецькій Фундації відбувся авторський вечір та виставка картин поетки Ніни Мудрик-Мриц.

Вечір влаштувала Виховна Комісія СФУЖО під патронатом Комітету Українок Канади, відділ Торонто.

Імпрезу відкрила пані Марія Калимін від КУК, привітала присутніх та вручила корсаж пані Мудрик-Мриц від жіночих організацій міста Торонта. Ведення вечора передала пані Оксані Бризгун-Соколик, виховній референтці СФУЖО. П. Соколик сердечно представила пані Н. Мудрик-Мриц, з якою її в'яжуть спомини „... ще з під шатра пластового табору..."

Ніна Мудрик-Мриц є авторкою 14 книжок для дітей та молоді, які сама ілюструвала. Також ілюструвала понад 20 книжок інших авторів та видала коло 40 корточок, різдвяних великодніх та на інші нагоди. Малі читачі її знають також з дитячих сторінок „Жіночого Світу", „Променя", „Веселки" та „Готуйсь". Вона є членкою ОПЛДМ та „Слова".

Ніна Мудрик-Мриц з чуттям читала свої різноманітні твори: це була і поезія і проза, і для дітей і для дорослих. Понад сто слухачів на залі щиро сприймали слова авторки та по закінченні нагородили її гучними оплесками.

Проф. Боднарчук висловив подяку громади Виховній Комісії, за влаштування цього вечора, та дав признання Ніні Мудрик-Мриц за її повний посвяти вклад до дитячої літератури.

По закінченні авторського вечора гості зі зацікавленням оглядали понад 40 акварель та

багато рисунків та ілюстрацій Ніни Мудрик-Мриц.

Виховна Комісія гостила всіх щиро кавою та солодким, а присутні ще довго оглядали картини, мінялися думками та гуторили з поетесою та мистцем Ніною Мудрик-Мриц. Вечір був дуже щирий та приємний.

Т. Б.

КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Крайова конференція Комітету Українок Канади відбулася у Вінніпезі під час XIV Конґресу Українців Канади, 7 жовтня 1983 року в готелі „Вастін Інн", під гаслом „Працюймо зі знанням минулого, а візією на майбутнє".

Наради розпочалися реєстрацією о годині 9-ій рано. Зареєструвалось 98 делеґаток, 29 гостей та 2 журналістки. Предсідницею Конференції була пані Люба Чайковська, голова крайової управи Комітету Українок Канади, а секретарювали Тетяна Сидор і Ольга Завісляк.

В ранішній сесії, головними точками були, привіти, звіти голови крайової управи, фінанси та дискусії над звітами. Привіти склали голови складових організацій: Марія Шкамбара — від ОЖЛВУ, Анна Холод — від Союзу Українок Канади, Софія Процiв — від ОУК, пані Дудар — від ЛУКЖК.

Голови відділів Комітету Українок Канади вітали конференцію — добр. Набережна, освітня референтка, Ошава, пані Стецькович, Гамільтон, Марія Підкович, Торонто, Ольга Міхайлишин, Тандер Бей, Анна Гнатюк, Саскатун, Ярослава Паламарчук, Вінніпеґ. На цьому закінчено дообідню сесію. Учасниці Конференції були запрошені на полуденок до дому Ґубернатора Пров. Манітоби, дост. Пирл Мек Ґоніґал а також і на оглядини парляменту. На закінчення пані Л. Чайковська, голова подякувала ґубернаторці за запрошення та вкоротці познайомила її з працею жіночого КУК. Пані Я. Паламарчук, голова відділу Комітету Українок Канади у Вінніпезі в імені членок відділу вручила подарунок ґубернаторці Пирл МекҐоніґал, прекрасну вишивану блюзку в подяку за прийняття.

Продовження пополудневої сесії —

Доповідь — Відповідно до гасла Конференції „Працюймо зі знанням минулого з візією на майбутнє" виголосила мґр. Оксана Бризгун-Соколик. Було подано питання, відповіді та побажання. До дальшої сесії, подано звіт контрольної комісії та звіт резолюційної комісії, відчитано головою комісії — пані Вірою Бучинською та були прийняті присутніми делеґатками.

Пані Чайковська представила склад нової крайової управи Комітету Українок Канади на наступну три-річну каденцію.

В 5:00 годині відбулася вечеря, підчас вечері представлено новообрану голову, пані Докію Черевик, яка у своїм слові побажала учасницям дальшої успішної праці.

На закінчення відспіванням „Многая Літа" уступаючій голові пані Л. Чайковської, всім присутнім, спільною молитвою та „Ще не вмерла Україна" закінчено цілоденну Крайову Конференцію Українок Канади.

Провірте Вашу передплату... Ви могли забути про неї!

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

КРАЙОВА УПРАВА КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ НА 1983 - 1986 Р.Р.

Голова — Докія Черевик — С.У.К.; перша заступниця — Оля Завісляк — С.У.К.; друга заступниця — Мирослава Стельмах — ОЖЛВУ; третя заступниця — Віра Бучинська — ЛУКЖК; четверта заступниця — Люба Чайковська — ОУК; секретарка протоколів — Віра Вербенюк — ЛУКЖК; кореспонденційна секретарка — Ярослава Іванчук — ОЖЛВУ; касирка — Анна Вах — ОУК.

Дорадниці: Ярослава Яременко — С.У.К.; Марія Кушнірик — С.У.К.; Оля Венделя — ОЖ ЛВУ; Павліна Деркач — ЛУКЖК; Анна Василишин — ОУК.

Контрольна комісія: Тетяна Сидор — ОЖ ЛВУ; Євгенія Шерман — ЛУКЖК, Йосифина Климків.

Через вплив літературного слова стаємо іншими людьми, багатіємо новими думками і стаємо до нових чинів.

Ю. Тис.

Докія Черевик — голова Комітету Українок Канади

Пані Докія Черевик, з роду Ціпивник, народилася в Україні, в Галичині і 4-літньою дитиною приїхала до Канади з мамою і бабцею, а тато приїхав 2 роки скорше. Замешкали вони в Саскачевані, в околиці Бруксбі, де Докія закінчила середню освіту та учительський курс в Саскатуні. Перебувала в Інституті Петра Могили і брала активну участь в дівочому товаристві „Могилянки".

Пані Докія вперше вийшла заміж за Григорія Папіша. В них було троє дітей, всі осягнули університетську освіту, всі подружились і в пані Докії є восьмеро внуків. Разом зі своїм мужем, вона старалась виховати своїх дітей на добрих українців, і тепер, син її, Нестор Папіш, є активний член православної громади в Келгарі, заступник голови відділу КУК і є делегатом на Конгресі.

Повдовівши, Докія вдруге вийшла заміж за д-ра Василя Черевика. Пані Д. Черевик учителювала 16 років і працювала 4 роки як бібліотекарка в Колегії Св. Андрея в Вінніпезі. Через 15 років викладала українську мову на літніх курсах українознавства в цій самій Колегії. Постійно побирала університетські студії і осягнула степені „B.A., B.Ed., та M.A." Тема її тези була: „Жінка в українсько-канадському фольклорі та спогадах".

Пані Черевик виховувалася при організаціях ще від дитинства, коли 12-літньою дівчиною вступила до Союзу Української Молоді Канади (СУМК). Як СУМКівка, брала активну участь в компетиціях на окружних з'їздах, і визначалась в красномовстві, за що одержала чашу через два рази. Як молоденька учителька на околиці в Саскачевані, приготовляла концерти на різні національні свята, підготовляла молодь до з'їздів, вчила українську мову та музику без жодної винагороди. Від дитинства, любила вона вірші, пісні та писати оповідання. Ще дитиною, одержала першу нагороду за свої вірші на Дитячій Сторінці журналу „Нова Ера". Пізніше, у конкурсі письменництва на СУМКівській сторінці в „Українському Голосі", одержала першу нагороду за допис під заголовком „Щастя". У 1978 році у конкурсі письменництва, який проголосило Товариство Альфа-Омега, отримала вона нагороду за своє оповідання з піонерського життя в Канаді, під заголовком „І таке бувало".

До Союзу Українок Канади вона вступила ще молодою дівчиною, і займала в відділах різні пости — голови, секретарки, референтки „Променя", довший час, вела архів. В Манітобській Провінціяльній Екзекутиві Союзу Українок Канади працювала як заступниця голови, як освітньо-культурна референтка і через вісім років як кореспонденційна секретарка. Чотири роки була представницею до відділу КУК, де служила 2 роки як заступниця голови, а 2 роки як голова. Була також через 3 роки у крайовій управі Комітету Українок Канади і сповняла функцію протокольної секретарки. Є вона членкою Альфа-Омега та інших товариств.

Поза працю в організаціях, пані Д. Черевик була заанґажована в рідношкільництві, як довголітня учителька та як директорка Рідної Школи при Катедрі Пресвятої Тройці, чим вона і тепер є. Через 7 років була головою Українського Народнього Фонду, який давав нагороди студентам вищих кляс в державних школах за найкращі пописи в українській мові. Була членкою Українського Відділу Модерних Мов при Асоціяції Учителів Манітоби. Останнім часом була вибрана головою Ради Українських Рідних Шкіл в Вінніпезі при відділі КУК.

Оля Завісляк.

MULTICULTURALISM

Multiculturalism isn't just a dream

It started in 1971 when Multiculturalism became an official policy of the Government of Canada. And in 1982, the cultural mosaic that is Canada became enshrined in the new Charter of Rights and Freedoms.

Today, everyone, no matter what their cultural heritage, shares in those rights and freedoms.

For information please contact the Secretary of State office nearest you, or write to:

Communications Directorate, Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Multiculturalism... it's a reality!

Multiculturalism Canada Multiculturalisme Canada

Canada

WOMEN'S HUMAN RIGHTS AND PORNOGRAPHY

Summary of Brief presented to the Special Committee on Pornography and Prostitution, January 9 & 10, 1984 Edmonton, Alberta, from the Ukrainian Women's Association of Canada, #612 24th Street E., Saskatoon, Saskatchewan

INTRODUCTION:

The Ukrainian Women's Association of Canada was founded in 1926 in Saskatoon, Saskatchewan. It is comprised of a national executive with twenty standing committees; five provincial executives, 120 local branches and approximately 4,500 members.

The members are women from 18 years of age upward with a variety of backgrounds; urban and rural, varying degrees of education, a multitude of professions; they are grandmothers, mothers, wives, sisters, daughters.

DEFINITION OF PORNOGRAPHY:

The Ukrainian Women's Association of Canada defines pornography as a representation of sexual behaviour, often combined with hostility and violence, which is demeaning and degrading to one or more of the participants in such a way as to recommend the degradation. Pornography is produced by males designed to dehumanize the female sex; it violates the human rights of women.

WHAT HAS PORNOGRAPHY TO DO WITH HUMAN RIGHTS?

If we accept the premise that women are persons and human beings; The Person's Case, 1929; and, if we accept the tenets of Article 12 of the Universal Declaration of Human Rights, 1948; Articles 1 and 3 the Declaration on Elimination of Discrimination Against Women, 1967; both of which Declarations Canada had ratified; and the Canada Act 1982, Equality Rights, 15. (1); then pornography violates the human rights of women by attacking women's honour and reputation (Article 12); by denying equality of rights with men, thus being unjust and constituting an offence against human dignity (Article 1); by perpetrating practices which are based on the idea of the inferiority of women (Article 3); and by discrimination based on sex (Equality Rights, 15. (1).

HOW PORNOGRAPHY DENIES WOMEN THEIR HUMAN RIGHTS:

1. Women constitute approximately 50% of the population but pornographic materials on billboards, posters, magazines, newpapers, Red Hot Video tapes, on TV and on Pay TV constantly use the female body as a commodity. Male bodies are used peripherally and only in a winning or dominant situation, never as victims. This is clearly a discrimanation based on sex.
2. The Playboy philosophy is based on the ridicule of normal family life and relationships among men, women and children. In thousands of repetitions, women are depicted as devalued wives, as ridiculed mothers, as playthings. The male readers are conditioned to treat women as dehumanized, inferior specimens, to be used and abused. This attitude is damaging to the honour of women and affects the way women are treated in all areas of society.
3. Whenever women raise their voices against pornography, they are immediately attacked as prudes, man-haters and neurotics. This is a stereotyping of women and their reputations deserve better treatment that the deliberate distortion of their normal human reactions.
4. Pornographic magazines and materials express male power and domination while showing females in subordinate and degrading positions. This is treatment of women as inferior beings and contrary to human rights.
5. It is impossible for a billion-dollar pornographic industry to be supported solely by sales to male perverts and to emotionally crippled individuals. So-called "normal" men must have been convicted into purchasing the pornographic materials for whatever rational reason they have chosen to accept. This is a tremendous offence to the worthiness of the

women in their lives. This affront to the human dignity of women is against human rights.

CONCLUSION:

It is 1984. In his novel, Nineteen Eighty-four, George Orwell devised a Ministry of Truth in which falsehoods were contrived to mislead people and to train them in doublethink, as expressed in the three great slogans of the State; "War Is Peace," "Freedom Is Slavery" and "Ignorance Is Strength."

What would George Orwell have to say of the Ministry of Truth as devised by the hustlers of pornography; "Incest Is Home and Family Love", "Women Enjoy Being Tortured and Mutilated" and "Water Works Is Clean Fun"? (To the naive, water works refers to men urinating on women.) What would he say about these films; "The Driller Killer", "Cannibal Holocaust" and "I Spit on Your Grave"? What would he say that all these things are called "Men's Entertainment"?

George Orwell would turn in his grave!

RECOMMENDATION:

The Ukrainian Women's Association of Canada recommends that the legislators of the Parliament of Canada enact and/or amend nationally our laws on pornography in a manner that is consistent with the spirit of the United Nations Universal Declaration of Human Rights and the United Nations Declaration on Elimination of Discrimination Against Women.

This brief was prepared by Helen Raycheba, Convenor of Women's Issues for the Ukrainian Women's Association of Canada, Edmonton, Alberta, December, 1983.

BIBLIOGRAPHY:

Bromlee, Ian. **Basic Documents on Human Rights.** Oxford: Clarendon Press, 1971

Lederer, Laura, ed. **Take Back the Night.** New York: Bantam Books, 1982.

Orwell, George. **Nineteen Eighty-four.** New York: Penguin Books, 1983.

UKRAINIAN FOLK GARMENTS OF PIONEER CANADA

The Ukrainian Museum of Canada will receive $11,850.00 to carry out a special project to create a methodology for development of folk wear patterns. Awarded under the Special Activities Assistance Programme of National Museums of Canada. Museum Assistance Programmes, the project will research and analyze the Museum's folk costume collection to develop a standardized methodology for the design and fabrication of replica patterns to be utilized in a variety of museum related heritage and historical activities.

The project will be coordinated by textiles specialist Linda Lazarowich of Winnipeg who is currently completing her Master's Degree in Historic Textiles at the University of Manitoba. Her previous experience includes a term as iDrector of the Ukrainian Museum of Canada, projects with Parks Canada and her current research entitled "The Cottage Weavers of Alberta: 1925-1935. It is anticipated that the project will be completed in the spring of 1984.

For further information contact:

Albert Kachkowski,
Development Officer — 244-3800

Ukrainian Museum of Canada, Saskatoon

Marie Kishchuk, Director/Curator of the Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon, left her position effective November 1, 1983. Ms. Kishchuk will pursue other areas of endeavour, some of which may involve specific projects at the Museum.

A former member of the Museum's Board of Directors and co-author of the Museum publication "Pysanka: Icon of the Universe", Ms. Kishchuk was first employed by the Museum in 1978 as Assistant Curator. She assumed the position of Acting Director/Curator in 1981 and became Director/Curator in 1982.

Ms. Kishchuk is a graduate of the University of Saskatchewan with B.S.H.Ec. and M. Cont. Ed. degrees. During her term as Director, and under her guidance, the Museum has consolidated its programs and enhanced the artifact care and storage procedures.

An active member of the museum community, Ms. Kishchuk has served on the Board of the Saskatchewan Museums Association (1980-1983) and as chairman of the Training and Finance Committees. Currently, she is a member of the Saskatchewan Heritage Advisory Board.

JOBS FUND GRANTS $1.7 MILLION TO UKRAINIAN HERITAGE CENTRE

Dauphin (Special) — Premier Howard Pawley presented a cheque worth $768,400 from the Jobs Fund to the Board of Directors of the Ukrainian Folk Arts Centre and Museum November 5.

The cheque represents the start-up funds for the first phase of development and construction for the site of the International Ukrainian Heritage Centre. The Jobs Fund has committed a total of $1,706,400 as its contribution to the federal-provincial cost-shared N.E.E.D. Program.

The centre, to occupy a 144-acre tract 12 km south of Dauphin, is a $20 million project which will take ten years to complete. The first phase of development, underway since September of this year, will see the creation of a multi-purpose building, outdoor amphitheatre, stage with bandshell, paved walkways, children's play area, landscaping, washroom, roadways, water and sewage engineering, and the installation of the electrical infrastructure. Work is scheduled for completion by June '84 in time for the eighteenth annual National Ukrainian Festival to be held the first weekend in August.

"This project will have a dramatic and lasting impact on the economy of the region," Mr. Pawley said. "Dauphin and the surrounding region will experience the ripple effect, in terms of the economic benefit to business, both during the construction phase and upon its completion. Many benefits to business will derive from the Jobs Fund investment in the centre and from the co-operative interest demonstrated here on the part of the other government programs involved."

The first of the four phases will require 100 laborers in the construction fields and related trades, some in the heavy equipment and major trades areas. It is anticipated that the hospitality and related tourist industries will experience a major stimulus, while the centre itself will provide an additional 50 permanent jobs and up to 40 seasonal positions. The centre will remain open year-round, though its prime goal in the near future will be to accommodate the ever-growing Ukrainian Festival to which Dauphin plays host annually.

Speaking for the sponsor, Marvin Procyshyn, President of the Ukrainian Folk Arts Museum, explained that a permanent home for the centre is now in place and scrubbing and bush clearance on roads are underway for the attraction which Mr. Procyshyn describes as unique in Canada.

The federal government will be contributing $572,292 from the N.E.E.D. program to cover the various administrative costs. A $500,000 Destination Manitoba grant is forthcoming. The project sponsors will add $714,000, in capital costs for the first phase and will undertake a major fund-raising campaign to span the next four years.

Mr. Pawley noted that the Jobs Fund commitment to date in the Parklands region of the province amounted to over $2.2 million, in addition to the grant to the International Ukrainian Heritage Centre.

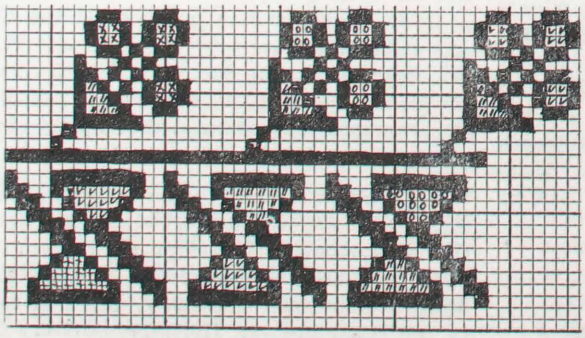

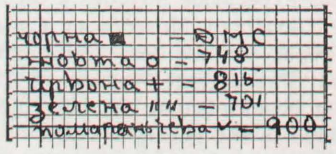

ВАШІ КАНАДСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ

Канада ніколи не була аґресивною нацією. Проте, коли її покликано на допомогу, то її добровольці — чоловіки й жінки Канадських Збройних Сил виповняють свої завдання з посвятою обов'язку. У сьогоднішніх Канадських Збройних Сил практику і традиції минулого використовують для потреби зустріти поклики й вимоги майбутнього.

Канадські Збройні Сили відповідають за наглядання й охорону Канадської території, за оборону Північної Америки в ряді НОРАДУ, виповнювання зобов'язань Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту та ролі міжнароднього сторожа миру.

Рівнож до цих чисто військово-воєнних обов'язків і завдань, Канадські Збройні Сили дають допомогу в нещасливих випадках, чи то під час повені-виливу рік, під час лісового вогню, занечищування терену оливою, чи в пошукуваннях та рятуванні людей. Ми будуємо і втримуємо шляхи й дороги та будуємомости. Ми продовжуємо відігравати важливу частину в розбудові і розвитку Канади.

Ми даємо вишкіл для понад 60 різних промислів і торгівлі та понад 20 різних клясифікацій. Також оплачуємо університетську освіту для тих, які є кваліфіковані на неї.

По більше інформацій про кар'єри для молодих канадців у Збройних Силах Канади, то відвідайте рекрутні осередки, які знаходяться найближче до вас, або телефонуйте безкоштовно. Ми є на жовтих сторінках у телефонічній книжці під рубрикою „вербування-рекрутування-заклик вступати в ряди Канадських Збройних Сил".

THE CANADIAN ARMED FORCES
LES FORCES ARMÉES CANADIENNES

Canada

Виставка картин Катерини Кричевської-Росландіч та тканини Петрусі Пелех

В днях 11-13 листопада цього року в приміщенні ґалерії Оксфорд Катерина Кричевська-Росандіч та Петруся Пелех влаштували виставку своїх мистецьких творів. Виставка цікава тим, що дві мисткині ніколи про себе не знали; довідались про себе щойно за посередництвом Софії Скрипник, яка організує цю виставку.

Катерина Кричевська - Росандіч походить з Києва, живе і малює в Каліфорнії. Петруся Пелех уродженка Едмонтону живе і займається мистецьким ткацтвом в Новій Шотляндії. Здавалося б, що простори, середовище в якім живуть та творять, відмінний спосіб мистецького вислову не дають можливости цим мисткиням мати щось спільного. Та так не є; обі шукають української тематики для своїх творів, а в творах з неукраїнською тематикою глядач може добачити кольори та форму, які можуть зродитись тільки у мистця у грудях якого б'ється українське серце.

Катерина Кричевська-Росандіч цьогорічну виставку присвячує Києву, місту свого народження, який покинула сорок років тому, в якому під впливом своїх батьків зроджувались форми її мистецького вислову. Студіювала мистецтво у вищих школах Києва, Праги, Гайдельберґу. Перше виставила самостійно свої твори в Мангаймі 1946 року. В тім же році вийшла друком її перша великодня карточка. Відомий український журналіст Анатолій Курдидик пишучи про цю виставку назвав її твори відважними, веселими, оригінальними. 1949 року переїжджає до Америки в Каліфорнію. Сьогодні має імпозантний мистецький дорібок; понад 30 індивідуальних виставок, багато збірних, серед яких замітні виставки з її батьком, відомим мистцем Василем Кричевським. Її картини популярні серед українських любителів мистецтва, знайшли признання в мистецьких кругах Америки та інших країнах.

Петруся Пелех привозить Едмонтонові, місту свого народження, в якому виховалась та закінчила академічну освіту, свій мистецький дорібок. В Едмонтоні все була близько українського життя; активна СУМКівка, одна з основоположників танцювального ансамблю Шумка та голова в початкових роках його існування. Поширила свій мистецький світогляд закінченям Онтарійського мистецького коледжу та частими подорожами по Канаді, Америці, Мексико та Европі. Багато праці віддала в підготовці програми для курсів ткання в Бенф мистецькій школі, в якій викладала шість років. Сьогодні провадить семінарами під час конференцій мистецького ткання. Повертається Петруся до свого Едмонтону, як визнана мисткиня у своїй ділянці.

Відкриття виставки Катерини Кричевської-Росандіч та Петрусі Пелех відбудеться в присутності обох мисткинь в п'ятницю 11-го листопада 1983 р., в 7:30 годині вечора, в ґалерії Оксфорд, при 10454-82 авеню. Пишучи про цю приємну для едмонтонських українців оказію не можемо стриматись від згадки про прикру можливість; ґалерія Оксфорд через фінансові труднощі (так як і багато інших підприємств) замикає свої горішні виставові кімнати. Чи це означає кінець популярним, професійно організованим виставкам в Едмонтоні, творів українських мистців, організованих Софією Скрипник — час покаже.

(а.б.)

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

Під умілим проводом панни Юлії Пушкар і пані Анни Прокопюк дня 20 листопада 1983 року влаштовано несподіванку для пані Анастасії Бабляк, а тому, що припадав також день уродин пані Анастасії Вікарчук, то 12 членок зійшлось до української резиденції, де живе пані Вікарчук, то це була велика несподіванка для пані Бабляк.

Входячи до резиденції застали стіл зі смачним і гарячим обідом, що його на свій кошт приготовила опікунка, пані Бабляк, Юлія Пушкар при допомозі пані Редкевич в її резиденції.

Сідаючи до столу, ювіляток удекоровано корсажами — пані Вікарчук удекорувала кума Катерина Кушлай, а пані Бабляк — Юлія Пушкар при грімкім „Многая літа". Пані Бабляк зворушена зі сльозами в очах дякувала присутнім приятелькам золотого віку, а панні Юлії Пушкар особисто, що її так обманули на її старші літа, подякувала Всевишньому, що дотримав її до 92 літ при здоров'ю. Пані Бабляк була першою секретаркою при заснованню відділу ім. Доньки України в Монтреалі.

Відтак при гарній атмосфері присутні забавлялись гутіркою, співом при солодкому торті і чайку. При тому не забуто і про „Промінь", зложили $20.00, а пані Бабляк подарувала від себе $20.00 — разом $40.00.

Ювілятки подякували всім присутнім. Щасти їм Боже на многі літа.

Подала Приятелька

НАШИМ ДІТЯМ

ПРАВДИВА ПРИЯЗНЬ

Давно-давно жив у одній землі грізний володар. Був він жорстокий, несправедливий для своїх людей. В тій самій державі жив чоловік — на ім'я Мерос. Мероса всі любили та поважали, бо був людяний, добрий та чесний.

Одного разу лукаві люди донесли володареві, що, будьто би Мерос наважився його вбити. Володар наказав своїм слугам його піймати і привести перед своє грізне обличчя.

Коли Мерос з'явився, цар гнівно промовив:

— Я чув, що ти хочеш мене вбити.

— Ні, царю, — відповів Мерос, — не хотів я і не хочу тебе вбити. Я тільки назвав тебе жорстоким тираном.

На ті слова цар тільки страшенно розгнівався і закричав:

— За те одне будеш розп'ятий на хресті. (Розп'яття на хресті була тоді найстрашніша і найганебніша кара).

— Я приготований на смерть, — відповів Мерос, — і не стану просити прощення, дай мені тільки три дні часу, заки попрощаюся з матір'ю та сестрою. Як поруку на те, що вернуся на час, оставлю тобі мого найліпшого приятеля.

Цар сказав на те:

— Добре. Даю тобі три дні часу ,але пам'ятай, що коли ти не повернешся, то я тебе оставлю в спокою, але зате покараю смертю твого приятеля.

А сам подумав: Не вернеться Мерос більше, нехай же народ побачить, який він обманець і зрадник!

Мерос прийшов до приятеля, розказав йому все те, просив, щоб замість нього просидів три дні у в'язниці. Вірний приятель дуже радо на те згодився і позволив себе закувати в кайдани.

Мерос поспішив до родини. Він хутко минув місто і прийшов у те село, де жили його мати та сестра.

Гірко плакали вони, почувши про його долю. Вони всіма силами старалися затримати його при собі. Та Мерос побув з ними заледве кілька годин. Він попрощався з матір'ю та сестрою і подався в дорогу назад до міста. Спішився, щоб прибути на час і не наразити приятеля на безвинну смерть.

Та зірвалася несподівано буря, завив вітер, розляглися громи, зашуміла злива; з гір на доли побігли потоки; струмочки повиливали. Мерос підходо до мосту. Ріка забрала міст. Страшні хвилі переливаються через нього. Мерос не встиг ступити на міст, як він захитався і повалився у воду. Надармо Мерос кидався взад і вперед по березі, надармо кликав помочі. Ніде не було видно ні одного човенця, ніде не маячіло ні одне вітрило. Мерос стояв на березі безпомічний, придавлений горем.

Час біжить. Сонце вже давно зійшло з полудня. Якщо Мерос до заходу сонця не поспіє в місто, то приятеля розіпнуть на хресті. В розпуці кинувся Мерос у бурхливу ріку і став розбивати хвилі могучою рукою. І ось він доплив до берега. Увесь мокрий пустився бігом у місто.

Вже здалека видніють вершки міських веж. На стрічу Мересові біжить його вірний слуга.

— Назад! — закричав він. — Ти вже спізнився! Думай тепер про своє спасення. Твій приятель відданий уже на муки. З години на годину виглядав він тебе. Над ним сміялися. Йому казали, що ти зрадник і обманець. Та він нікому не вірив.

Мерос з болем відповів:

— Як уже не спасу приятеля, то хоч умру разом з ним. Хай цар не посміє сказати, що я зрадник, хай він дізнається, як приятелі вміють любити один одного, як вірять друг другові.

Сонце вже сіло на заході, коли Мерос добіг до міських воріт. Здалека побачив він хрест на площі. Мерос розпихає товпу, що там зібралася і кричить:

— Кате, почекай! Я той самий, за котрого він поручив!

Народ здригнувся і притих. Кати затрималися. Приятелі кинулися собі в обійми. Царські слуги побігли та донесли цареві про те, що сталося. Зм'ягчилося серце грізного тирана і він сказав привести до себе засуджених. Коли привели до нього Мероса і його приятеля, він поглянув на них і сказав:

— Ви перемогли моє серце! Бачу, що буває на світі правдива приязнь.

Цар дарував Меросові кару. Мерос поспішив до матері й сестри, які оплакували його, як мертвого.

„Готуйсь", журнал пластового юнацтва

44-ий ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СУС СХІДНЬОЇ КАНАДИ

В днях 11, 12 і 13-го листопада 1983 р. відбувся 44-ий Провінційний З'їзд складових організацій СУС на сході Канади в гостинній парафії церкви Св. Івана Хрестителя в Ошаві, Онт. Відбуваючи провінційний з'їзд цього самого року, в якому відбувся й крайовий з'їзд, рішено провести його під тим самим гаслом: „Родина — база самостійницького життя", як також подати резолюції крайового з'їзду до ширшого й більш ґрунтовнішого розглянення по відділах, а певні специфічні постанови цього з'їзду оформити лише в рекомендації.

На цей З'їзд завітали гості крайової управи: новообрана голова С.У.К. — пані Анна Холод і п. Дамян Гоголь — крайовий голова СУМК.

Пані А. Холод брала участь в осібній сесії С.У.К. і повідомила членство про біжучу працю Крайової Управи й зв'язані всі справи з перенесенням Централі до Саскатуну. Пригадувала про передплату книжки „Пів століття на громадській ниві". Демян Гоголь брав участь в СУМК-івських нарадах. Загальні сесії лучили всіх учасників складових організацій. На осібних сесіях були порушені справи специфічні для кожної складової організації, а на загальних головнішими були: Слово присвячене 50-ій річниці великого голоду в Україні 1932-33 років — Галини Сенишин; „Біжучі виставки й проєкти Філії Музею С.У.К. в Торонті" — доповідь пані О. Гамари, експозе до панелю „Наша організаційна праця тепер і в майбутньому" — п. Ярослава Кульби, слово п. І. Коляски про біжучі справи Інституту Св. Володимира.

Пані О. Гамара яскраво представила систематичну, повну посвяти працю членів музейного комітету й задемонструвала проєкт стилізованих гуцульсько-буковинських кабатиків таки на самій мисткині пані Наталці Кулик. Відтак представила проєкт членок відділу Лесі Українки з Монтреалу — київський народний стрій дотриманий в стилі з усіма нюансами. Цей стрій це дар відділу для Філії Музею.

Проф. І. Коляса представив працю Інституту Св. Володимира, як центр українського культурного осередку в Торонті, а відтак і представив фінансові запотребування такої установи й закликав до щедрих пожертв.

Пан Ярослав Кульба мав завдання своїм експозе до панельної дискусії під заголовком „Наша організаційна праця тепер і в майбутньому" подати до дискусії ділові питання з певних організаційних ділянок, щоб покращати власне цю організаційну працю й направити її на відповідний позитивний шлях в майбутньому. Прелеґент, покликаючись на дві доповіді з крайового З'їзду: д-ра Петра Кондри (друкована в „Українському Голосі") й пані Ґені Свинарчук („Промінь") подав під дискусію найбільш актуальні й дещо контроверсійні питання нашого організаційного життя, що викликають чисельні дискусії, а з тим і різні питання.

Учасники З'їзду розділені на складові організації, а відтак і на менші групи передискутовували подані їм питання й у висліді резолюційна комісія у складі О. Сосни, Я. Кульби, Г. Сенишин і Ю. Головатої подала слідуючі рекомендації:

1) Делеґати ТУС Східньої Канади ствердили, що Крайова Управа недостатньо трактує організаційний й інформативний зв'язок з Провінційною Екзекутивою і низовими клітинами в своїх обіжниках.

2) Зауважується зі звітів відділів, що приріст членстав організації не збільшується, а навпаки — зменшується. Рекомендується Крайовій Управі для покращання цього стану створити організаційну референтуру при Крайовій Управі, при Провінційних і по відділах.

Делеґати Союзу Українок Східньої Канади рекомендують:

1) Плян праці представлений в статуті є актуальний, лише потрібно більше заохочення до релігійної і культурно-освітньої праці, як також більшої здисциплінованості членства.

2) Вишукувати здібні одиниці до проводу й давати їм можливість в провідних позиціях для здобуття досвіду й вишколу.

3) Стверджується, що здобуття фінансової бази є дуже потрібним, навіть необхідним, але продукція варенників, голубців чи печива не має бути ціллю, але дуже потрібним є зміцнення української культурно-освітньої праці.

4) Беручи під увагу тиск асиміляції й велике число мішаних подруж, стоїмо таки на становищі, що українська мова є нашою мовою в церкві, організаційному житті, повинна бути й в своїй рідній хаті й тому закликаємо цього дотримуватися.

5) Звертаємося до Крайової Управи, щоб в статуті доповнити переведення праці „Номінаційної Комісії" по відділах і провінційних екзекутивах.

6) Вислухавши справоздання з дискусійної панелі СУМК, стверджено: що в інтересі молоді — будучого проводу наших організацій — потрібно допильнувати в молодечій організації уживання української мови, дисципліну, українську релігійно-культурно-освітню програму й участь в загально-громадському житті. Ці вимоги диктовані любов'ю батьківських організацій Товариства Українських Самостійників і Союзу Українців Канади.

Вислід дискусій молоді, себто СУМК — не був представлений на письмі лише пан Демян Гоголь подав усно, що питання були звернені в негативній формі й що молодь надзвичайна, працює дуже добре й гарно, а старші не мають до неї відповідного зрозуміння...

Видно, молодь не зрозуміла питань, бо всі питання цього „Воркшопу" були звернені, як запобігти такому, а такому недолікові, як покращати культурно-освітню працю, як збільшити членство, яку саме програму повинен мати СУМК?

Ось „Пласт" має в своїй програмі, що кожний український пластун чи пластунка мусить ходити до української школи й її закінчити, збори мають бути провадженні в українській мові і т. п. — Чи СУМК може виробити й собі свою більш українську культурно-освітню програму?

У висліді цього була власне ухвалена остання точка рекомендацій.

На спільній сесії зложив привіт присутній на суботніх сесіях Пресвященніший Владика Василій й своїм бадьорим слово підніс нас всіх на дусі. Треба також відмітити чисельну участь священства в цім З'їзді.

В неділю, підчас Служби Божої о. Петро Бублик виголосив дуже змістовну доповідь, яку варто в цілості помістити в пресі. Це приклад, як можна поучення недільної Св. Євангелії усучаснити до щоденного українського життя.

Після святочного обіду були зложені привіти місцевого голови церковної громади пана Кісіля, новоприбулого о. Євгена Левицького — тепер пароха церкви Пресвятої Богородиці в Ошаві, голови С.У.К. пані Анни Холод і голови СУМК п. Демяна Гоголя.

Слова крайової голови С.У.К. припали всім до серця, бо були погідні, переконливі, повні віри в користь нашої організаційної праці. Вона закликала по повороті домів не лише розказувати всім про перебіг нарад, але й доказати ділами, відношенням, і своїм особистим життям ціль нашого організованого життя, щоби світло правди, любови засіяло в наших серцях для дружньої праці, Богові на славу та для кращого добра в житті нашого народу. Закликала покласти в кут своє чудо „Я", яке дуже часто стає на перешкоді й згідно, з'єднано працювати як з'єднана рідня.

Після привітів мав слово Орест Сушко — уступаючий провінційний голова СУМК. Його слово було реальне з вичисленням всіх позитивів і негативів організаційного життя молоді. Він подав повний, реальний образ сьогоднішнього життя молоді. Просив про зрозуміння теперішних обставин, що тепер молодь провадить працю в дещо відмінний спосіб. Ствердив, що цілі й завдання організації незмінні, тільки цей спосіб уведення їх в життя міняється. Просив про дальшу опіку, вказівки, а при кінці звернувся до своїх СУМКівців, щоб доказали своїм родичам, вдома і в організації, що вони можуть на них надіятись і що вклад батьків не піде на марно.

Опісля була концертова програма, в склад якої входили музичні точки оркестри „Водограй" з Гамільтону під мистецьким керівництвом Івана Пасерба, сольо-спів — при власнім супроводі бандури — Галини Пужак, диригентки церковного хору при церкві Івана Хрестителя в Ошаві. Ансамбль бандуристів при громаді Св. Юрія в Гримзбі під керівництвом Андрія Бурака відіграв і проспівав кілька народніх пісень, а в'язанку народніх танців виконала танцювальна група при церкві Св. Івана в Ошаві — хореограф — Іван Стезик. Українським славнем закінчено ділово проведений з'їзд.

Монтреальці, тим разом, приїхали ц і л и м, замовленим автобусом і в піднесеному настрою повертались домів оповідаючи різні жарти.

Заряд ТУС вибираний на два роки залишився під проводом п. Павла Яворського незмінним. Провінційний заряд С.У.К. в дещо зміненому складі очолює дальше пані Василина Даркович, Екзекутива СУМК перейшла до Монтреалю. Головою обрано Романа Филипчука.

Галина Сенишин

ПОДЯКА

Складаю щиру подяку Плезент Гіл Гуртку, відділу С.У.К. ім. О. Кобилянської в м. Саскатуні, голові гуртка пані Марії Чуганюк і всім Вам, дорогі членки, за улаштований, несподіваний для мене чайок з перекускою, та скромний подаруночок перед моїм від'їздом з Саскатуну на постійне перебування в м. Ванкувері.

Щиро дякую шановним членкам інших гуртків, що прибули на цей чайок: пані Марії Ткачук, пані Галі Максимюк, пані Пангрес Катерині і пані Світусі. Прибули прот. М. Олесюк з шановною пані Ерикою Олесюк. Прот. Олесюк поблагословив їжу і пиття. Особливо складаю щиру подяку Вам прот. Олесюк за Вашу промову, Ваші побажання на моє майбутнє і що Ви о. Олесюк дійсно по-отцівському розпрощалися зі мною.

Разом з цим складаю щиру подяку пані Т к а ч у к і пані Максимюк за Вашу присутність, Ваші промови, побажання, за все, що Ви так постійно були для мене близькими приятелями. Щиро дякую пану д-рові Михайлу Кіндрачукові, що Ви уділили свого часу, прийшли висловити Ваші прощальні побажання на моє будуче.

Щира подяка панству Анні й Андрію Холод за Ваш гостинний обід. Я рада, що з Вами провела той для мене дорогий і незабутній досить веселий час в присутності пані Гелен Роб, пані Янди і пані Цьони.

Щира моя подяка панству Петру і Галі Граблюкам з Гілберт Плейн, що Ви так щиро приймали мене з Галиною в Вашому гостинному домі.

Складаю подяку моїм сусідам, що так щиро відносились до мене, мого так довгого перебування в Саскатуні. Особливо дякую Вам панство Роза і Михайло Керельчук, за так постійне, щире відношення і піклування. Складаю щиру подяку пані Анні Тимчатин і її донечці Петрусі Тимчатин, що Ви так піклувались мною, особливо в час моєї хвороби. Подяка пані Гелен Кравчук, панам Петру Манику, Петру Керельчуку, пану Вахняку і Вам панство Настуня і Вилиям Михайлюк.

Всіх Вас прошу прийняти моє щире християнське спасибі. Нехай Бог всіх Вас винагородить щастям, кріпким здоров'ям на довгі і довгі літа.

З глибокою пошаною,

Татіяна Гарбар

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA

A-25 11024-82 Ave. Edmonton, Alta.

T6G 0T2.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

50-ЛЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. Л. УКРАЇНКИ ВАНКУВЕР

Відділ ім. Лесі Українки, при соборній громаді у Ванкувері, урочисто відзначив 50-ліття свого існування, в неділю 29-го травня 1983 року.

Святкування розпочалось в суботу 28-го травня ц. р. вечором, товариською зустріччю з головою Крайової управи, пані Анною Звоздецькою.

Урочистість святкування 50-літнього Ювілею, Союзу Українок Канади, розпочалась в неділю 29-го травня 1983 р. Богослуженням в Українському Православнім Соборі, яку відслужив о. настоятель митр. прот. Юрій Туржанський в сослуженні о. прот. Івана Гикавого, та о. прот. Петра Блажука, при співі соборного хору, під управою пана Михайла Мамчура. Глибоко-змістовну проповідь, з цієї нагоди, виголосив о. настоятель. Під час Служби Божої помолились за спокій душ спочилих членок, а після Богослуження було відслужено Молебень за здоров'я членок відділу. Членки, під час моління, тримали прапор Союзу, та свічки. На добре жіноцтво постаралось, якнайкраще, прикрасити церкву на цей день живими квітами, та вишивками.

Після Богослуження всі учасники перейшли до авдиторії, а членки, на чолі з головою відділу, яка несла прапор, всі разом увійшли до залі. Після чого було відспівано гимн Союзу, при акомпаніяменті пані Славки Стасюк.

За головний стіл засіли почесні гості: митр. прот. і добр. Туржанські, пані А. Звоздецька — крайова голова, голова Провінційної Екзекутиви на Бріт. Колюмбію, пані О. Дзюбенко, голова відділу пані Л. Митнук, заряд місцевого відділу, різних комітетів, голова СУМК, все присутнє духовенство з добродійками, та голова соборного заряду. Окремий стіл був призначений для членок товариства.

Пані М. Вакалюк попросила митр. прот. Ю. Туржанського до молитви і благословення трапези, після чого відбувся обід. Після обіду був піднесений тост за здоров'я членок Союзу, що виконав член ТУС, пан М. Захарук, та відспіванок многоліття.

Вшановані членки 50-літніми грамотами: зліва направо — Вікторія Стечишин, Марія Богдан, Марія Полонич, Анна Звоздецька — гість доповідач і голова Союзу Українок. Відсутня на знимці Анна Пелех.

Слідували привіти: голови соборного заряду пана М. Мамчура. Пані Л. Митрук прочитала привіт відділові авторки пані Н. Фарини.

Після цього було вшановано членок, яких, на протязі останніх 50 років Господь покликав у Свої Оселі. Гарно приготовила стола добр. З. Туржанська, на якому стояв калач і свічка перев'язана чорною стяжкою. Пані Марія Богдан засвітила свічку, а голова відділу п. Л. Митрук читала імена спочилих, а всі учасники тихенько співали: „Христос Воскрес".

Предсідниця попросила голову провінційної Екзекутиви, пані О. Дзюбенко, для представлення головної доповідачки, крайової голови, пані А. Звоздецької. У своїм короткім слові пані Дзюбенко підкреслила великі заслуги, які пані Звоздецька вклала для Союзу Українок, підкреслюючи про гарне виховання своїх дітей. Голова відділу удекорувала її прекрасним корсажем. Корсажами, в той час, були відзначені добр. З. Туржанська та пані О. Дзюбенко.

У своєму слові, прелеґентка звернула велику увагу на зріст нашої жіночої організації, на приналежність до рідної української православної Церкви, а особливо, з великим підкресленням, звернула увагу на знання рідної мови. З найкращими побажаннями для відділу, пані А. Звоздецька закінчила своє слово.

Сердечно подякувала доповідачці заст. голови, пані Є. Чуйко.

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК ВІДДІЛУ

Пані Олена Дзюбенко привітала членок, які удостоїлись отримати грамоти за 50-літню постійну приналежність до Союзу Українок Канади, після чого вдекорувала їх корсажами, а пані Анна Звоздецька вручила їм грамоти. Грамоти отримали: пані Марія Богдан, яка була членкою відділу ще в 1929 р., коли було Товариство Рідна Школа, пізніше вступила в організацію С.У.К.. Вона є почесною членкою як також як колишня голова цього відділу. Пані Марія Полонич і Вікторія Стечишин отримали грамоти. Пані Анна Пелех була членкою від самих початків товариства, вона зробила внесок, щоб Жіноче Товариство вписалося до С.У.К. і так сталося. Було

Ювілейна світлина: перший ряд зліва направо: А. Мануш, Е. Чуйко, Н. Воробець, М. Вакалюк, добр. П. Мельник, добр. З. Туржанська, прот. Ю. Туржанський, А. Звоздецька, Л. Митрук, О. Дзюбенко, М. Полонич, В. Стечишин, М. Богдан.

створено відділ ім. Лесі Українки в 1933 році. Після цього відбулось спеціяльне вшанування колишніх голів відділу. Насамперед, голова відділу, п. Л. Митрук, привітала членок, підкреслила , що історія відділу присвячується провідницям організації. Ми свідомі того, що ідеї творяться тільки з ініціятиви одиниць, які з великою вірою впроваджують ці ідеї в життя, численні обов'язки спочивають на плечах голови. Їм належиться велике признання. Було представлено бувших голів. Пані А. Звоздецька і О. Дзюбенко подали їм корсажі й стяжки відзначення 50-літнього Ювілею. Колишні голови відділу: Марія Лобай — 1933, добр. Параня Мельник — 1940, добр. Вікторія Симчич — 1945, Текля Лукач — 1948, Софія Ясенчук — 1952-54, 1964-65, Павліна Клюкевич — 1957, Марія Вакалюк — 1960, Марія Богдан — 1961, Люба Кут — 1963, 1968, Настя Воробець — 1966-67, 1969-73, Амелія Чуйко — 1979, Лелія Митрук — 1974 - 78 і 1980-83.

Голова відділу привітала, та прочитала імена членок, які раніше були відзначені 50-літніми грамотами від Централі С.У.К. Прочитала імена почесних членок, та сердечно подякувала всім за віддану працю у відділі, а сестрицям подякувала за віддану працю при Церкві, як також кухаркам, які віддано працювали і працюють в кухні.

Попрошений до слова митр. прот. Юрій Туржанський, настоятель Соборної громади у своїм слові підкреслив віддану працю жіноцтва, на культурнім полі, у вихованні нашої молоді, збереження української матірної мови, працю біля церкви, та багато, багато праці, якої ми не бачимо, а яка приносить багато користи для нашого суспільства. Побажав обильних ласк і милосердя Божого, кріпкого здоров'я, та добрих успіхів у другому п'ятидесятліттю.

Приємно було вітати, під час нашого Ювілею, проф. Яр. Рудницького з Оттави, який промовляв до жіноцтва, та зложив побажання з приводу нашого Ювілею. Професор Рудницький подарував книжку про Лесю Українку для нашого відділу.

З приводу 50-літнього Ювілею, діловий комітет видав брошуру, в якій було поміщено всі привіти від голів організацій у Ванкувері, коротка історія відділу ім. Лесі Українки, де Товариство зросло з 19 членів основательок до 110 членок тепер. Було поміщено імена відзначених членок за 50-літню та 25-літню працю від 1933 до 1983 років. Імена почесних членок відділу, знимки колишніх голів, та імена всіх спочилих членок і фінансовий звіт за 1933 — 83 роки.

Слідувала подяка голови відділу пані Л. Митрук. Вона підкреслила, що всі членки й гості отримали брошуру з програмою сьогоднішнього свята, як також Ювілейні ленти на пам'ятку. Пані Л. Митрук сердечно подякувала діловому комітетові, який складався зі слідуючих осіб: митр. прот. і добр. Туржанських, пані Л. Митрук — голова відділу, члени комітету: Емілія Чуйко, Анна Мануша, Марія Вакалюк, Марія Стівенс, Олена Дзюбенко, Галина Загоруйко, Стела Шульган, братам Лесеві і Стефанові Савчукам, які дали музичну точку.

Хай це свято буде виявом подяки всім тим, які трудилися у праці відділу і хай та праця дасть ще більшу силу для збагачення громадського і церковного життя. Щасти нам, Боже!

Після цього, пані Л. Митрук попросила всіх учасників лишитися на ювілейний торт та каву.

За Відділ Лесі Українки

у Ванкувері:

Лелія Митрук, голова

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ П-ВА ПЕТРА І КАТЕРИНИ ФІДИКІВ

Члени церкви Усіх Святих у Мелфорт, Саск. влаштували Ювілей подружжя з нагоди 60-ліття п-ва Петра і Катерини Фідиків.

Ювілейна вечеря-прийняття з програмою для родини і гостей відбулась в залі під церквою. Багато гостей вітали ювілятів з днем подружжя і складали побажання на дальше щасливе подружнє життя.

Син Михайло Фідик прочитав привітальні побажання, що їх ювіляти отримали від представників федерального та провінційного уряду та інших приятелів.

Пан Петро Фідик народився в Україні. Малим хлопцем приїхав з батьками до Ленгдон, ЗСА. Після пару років переїхала родина Фідиків до Силвер Парк в Саскачевані. Пан Фідик працював при різних роботах в місті Саскатуні.

29 липня 1923 року Петро Фідик одружився з Катериною Луцюк з околиці Лепін коло Вакав у Саскачевані.

1924 року п-во Фідики почали піонерське життя на гомстеді в Силвер Парк, Саск. Петро Фідик будував будинки, був ковалем, займався й фармерським господарством.

Панство Фідики тяжко працювали на гомстеді та в громадськім житті. Від 1955 року вони піонери церкви Всіх Святих в Мелфорт. Пан Фідик служив касиром, предсідателем та писарем церковної православної громади. Пані Фідик служила касиркою 22 роки, 5 років головою і надалі зістала почесною головою відділу ім. Лесі Українки в Мелфорт. Вона також працює як жіноча помічниця в Паркленд шпиталі (Паркленд леділ екзилері).

1964 р. п-во Фідики переїхали до Мелфорт на сталий відпочинок. Подружжя Фідиків благословене дочкою, сином, трьома внуками та одним правнуком.

Панство Фідики склали $125.00 на місцеву церкву, а $125.00 на жіноче товариство, відділ Лесі Українки.

На многі літа Ювіляти!

Відділ Лесі Українки, Мелфорт, Саск. складає $25.00 на журнал „Промінь".

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР ДЛЯ РОДИНИ ХАРУКІВ

Калґарі, Альберта

У п'ятницю, 10 червня 1983 р. члени громади Св. Володимира прибули численно до культурного осередку при громаді, щоб попрощати родину Харуків на їхнє нове поселення у місті Ванкувері, Бріт. Колюмбія.

Ще здається зовсім недавно, як родина Харуків прибули до Калґарі з Монтреалю, Квебек, де вони належали до громади Св. Софії. Пригадується, як на квартальних зборах громади представив їх голова громади в той час о. диякон Василь Макаренко. Відразу на зборах вони вступили в члени нашої громади Св. Володимира і ми дуже раділи, що молоді люди прибувають до нашої громади. Пізніше пан Петро Харук був вибраний заступником голови громади, а потім наступного року був вибраний головою громади. Пані Марія Харук від 1978 року була вчителькою в українській школі при громаді, була заст. директора школи, а також секретаркою. На річних зборах громади 1982 року була вибрана заступницею скарбника. Також активну участь брала при відділі Союзу Українок Канади ім. Ольги Басарабової в Калґарі. Їхня донечка Катруся була головою молодечого відділу СУМК при громаді. Як Катруся так і Тамара належали до танцювального грутка „Ялинка".

Господар прощального вечора п. Володимир Ничка попросив о. Андрія Лакусту, щоб поблагословив страви, а потім слідувала смачна українська вечеря. Господар В. Ничка підніс тост до родини Харуків і всі разом відспівали многоліття. Далі слідувала програма. Танцюристи „Ялинка" танцювали декілька танців. Молода панна Лінда Лазарович грала на цимбалах, а Зенон Світик грав на бандурі.

Далі від громади зі зворушенням прощав родину Харуків голова п. Гриць Ничипорук, від С.У.К. зі слізьми прощала голова відділу пані Ольга Муканик. Пан Орест Лазарович від всіх присутніх вручив дарунок, а також сумківці дали дарунок, як подяку за те, що п-во Харуки помагали їм.

Панство Петро і Марія Харуки, зі зворушенням і з сльозами на очах дякували всім за таку пошану до них. Пан Харук пригадав тяжку працю і обов'язки, коли він був головою громади, бо в той час новозбудований культурний осередок мав пів мільйоновий довг, але з Божою поміччю, дякуючи деяким працьовитим і жертвенним членам довг був у короткому часі сплачений. Пан Харук сказав „з жалем ми лишаємо цю громаду, але невідступно будемо працювати для православної громади у Ванкувері. Отже, громада Св. Володимира в Калґарі можна сказати згубила молодих працьовитих членів, а ванкуверська громада напевно скористає.

На закінчення настоятель громади о. А. Лакуста жалував, що „Ер Кенада" перемістила пана Харука до Ванкуверу, але побажав родині Харуків всього найкращого на новому поселенні в місті Ванкувер, та просив, щоб вони і на далі працювали для своєї рідної православної Церкви і свого українського народу.

Отець Лакуста пригадав слова бл. пам. Митрополита Іларіона: „Служити народові, то служити Богові".

На многі літа, вам, панство Харуки!

Марія Чернецька

55-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ФРАНКА ТА ЮЛІЇ ГОРЧИНСЬКИХ

28 серпня 1983 року була Служба Божа в церкві Св. Великомученика Димитрія в Чилевек, Б. К., о год. 9:30 ранку. По Службі Божій митр. прот. П. Сацевич привітав ювілятів п-во Франка та Юлію Горчинських з їх 55 літнім ювілеєю спільного життя. Потім всі з церкви перейшли в церковну залю, де була подана перекуска та вшанування п-ва Ф. та Ю. Горчинських з їх 55-літнім Ювілеєм. По перекусці пані добродійка О. Сацевич прочитала віршовану картку про їх життя. Написали цей вірш брат та братова Ф. Горчинського з Канори, Сташко та Стефанія.

Митр. прот. П. Сацевич поздоровив ювілятів з їх 55-літнім Ювілеєм та побажав всього найкращого на многі, многі літа доброго здоров'я, та підкреслив, що п-во Горчинські при церковній громаді багато доброго роблять. Пан Ф. Горчинський був при громаді секретарем, заступником секретаря, заступником касира, а на сьогодні заступником секретаря та братчиком.

Пані Ю. Горчинська є господиня на кухні в церковній залі, багато років та була членкою ревізійної комісії при жіночім відділі.

Голова відділу при церкві Св. Вмч. Дмитрія пані Н. Марчук вручила Ювілятам п-ву Ю. та Ф. Горчинським дарунок від усіх присутніх та з щирим привітанням, побажанням їм доброго здоров'я на многії літа.

Голова Церковної громади пан М. Мерко склав ювілятам поздоровлення та сердечне побажання доброго здоров'я від всіх присутніх, а відтак всі заспівали Ювілятам „На многії літа"!

Пан Франко та пані Юлія Горчинські подякували митр. прот. П. Сацевичеві, пані добродійці О. Сацевич, жіночому відділу та Церковній громаді, а також всім присутнім гостям за ювілейне свято.

За головним столом сиділи Ювіляти п-во Ю. та Ф. Горчинські, їх син д-р Мирослав, невістка Джуді та троє внуків. Всі присутні особисто приходили мимо головного стола, вітали Ювілят з їх святом, з нагоди 55-ліття одруження, та оглядали коровай, який був привезений з Канори, Саск., де їм робили Ювілейне свято їх діти, внуки, родина та близькі приятелі.

Ювіляти Юлія та Франко Горчинські склали пожертву з нагоди свого ювілею в сумі 500 долярів на церкву Св. Вмч. Димитрія в Чилевек, Б. К.

Марія Скрипник, секретарка жіночого відділу

„ДЕНЬ ЧЛЕНСТВА" У ВІДДІЛІ ІМ. КН. ОЛЬГИ В ЛОНДОН, ОНТ.

Неділя 20 листопада була днем подвійної імпрези для вірних храму Пресвятої Тройці і членок Союзу Українок Канади. По довгих плянуваннях управа відділу постановила відзначити „День членства". Після Св. Літургії отець настоятель Юрій Красевич відправив Молебень за здоров'я членок при участі всіх вірних під гарний спів церковного хору в якому всі хористки — членки відділу, під диригентурою пані Віри Олійник.

Після Молебня всі присутні заповнили церковну залю, де дбайливі руки членок з головою Вірою Новицькою подбали про смачно приготовлений обід. Отець Юрій Красевич поблагословив страви і всі присутні, з вдячністю жіноцтву, насолоджувалися обідом. Офіційна частина програми була розділена так: привітання отця і паніматки Красевичів і „День членства".

Від громади зложив привіт голова громади Володимир Сніг побажавши отцю і паніматці Красевичам доброго, спокійного побуту в Лондоні. Китицю червоних троянд піднесли дівчатка — ОДУМівки — Наталя Сніг і Роза Марія Шиндер. Також склали привіти отцеві і паніматці п-і Галина Володченко — Т.О.П'у; п. Борис Яремченко — корпорація оселі „Україна"; Віра Новицька — Союз Українок Канади. Всі бажали настоятелеві о. Юрієві і паніматці Зінаїді кріпкого здоров'я, витривалости і тісної співпраці з громадою і існуючими організаціями.

Після всіх привітів слово попрохав о. Юрій, охарактеризувавши свої погляди, як він розуміє співпрацю, яких засад він дотримується у своїй праці та якими повинні бути парафіяни у відношенні до священика, до настоятеля.

Паніматка Зінаїда подякувала за привіти і побажання, за чудові квіти і звернулася до присутніх татів і мамів, а можливо навіть більше до дідусів і бабусь, щоб приводили дітей до Недільної школи, яку, до речі, врухомили спільними зусиллями отець і паніматка.

— „Недільна школа не принесла нікому кривди. Ми, вчительки Недільної школи, перебираємо турботи вашими дітьми хоч на короткий час, отож довірте нам ваших дітей" — так говорила паніматка Зінаїда. До помочі їй стали Наталя Сніг і Леся Шульга. Паніматка Зінаїда пообіцяла свою допомогу і співпрацю відділові, в члени якого вона вже вступила.

Віра Новицька зачитала список членок, що відійшли на вічний спочинок і однохвилинною мовчанкою вшановано їхню пам'ять. Коротеньку доповідь про ролю жінки в житті нації, громади, Церкви і організації прочитала молоденька культурно-освітня референтка Оля Співак.

З жалем слухали і спостерігали присутні, як ця молоденька мама двох діток, що ще не сповна рік як повдовіла, ковтала сльози читаючи доповідь.

Список членок, що працюють при організації 25 років і довше прочитала Н. Кузьменко. Також був прочитаний список членок, що з часу заснування відділу

виконували функцію голови відділу. „Щире спасибі тим, що довше чи коротше тягли віз »головування« як рівно ж і всім, хто своєю кропітливою працею тримає відділ живим і діяльним", — сказала Н. Кузьменко.

У художній частині співав жіночий хор (диригент наша працьовита Віра Олійник) милуючи присутніх співом українських пісень. Деклямували діти Рідної школи і маленькі діти. Микола Жидовка, молодий хлопчина (що кілька років одержує першу нагороду на „Конкурсі живого слова" в Торонті) деклямував „І прийде час" П. Карманського; Михась Яремченко, Андрійко Зима і Митя Співак продеклямували збірну деклямацію „Пошли нам, Боже"; Андрійко Зима заграв на піяно. Всіх виконавців присутні нагородили рясними оплесками.

Подякувала хорові і п-ні Вірі Олійник, пані Емілії Слюсар, що потурбувалася за квіти, молодим виконавцям і всім присутнім, що звеличили наш „День членства" голова відділу Віра Новицька. Хор і всі присутні співом „Де згода в родині" закінчили урочистість.

Ніна Кузьменко

СВЯТО КНИЖКИ
Ґримзбі, Онт.

У вівторок дня 15-го листопада 1983 р. вечером членки відділу імені Княгині Ольги відзначили Свято Книжки слідуючою програмою:

Марія Нечай відкрила імпрезу вступним словом на тему: „Книга, література, друковане слово — це духовий хліб, без якого дух примирає так само, як тіло без харчів". Глибоко змістовні реферати на тему: „Значення книжки в житті молоді та дорослих, як засіб для поширення світогляду та духового удосконалення прочитали пані Стеф. Шпитковська і пані П. Бойчук.

Всі присутні гості з увагою і зацікавленням прослухали реферати, а відтак на закінчення імпрези членки відділу почастували гостей горням кави чи чаєм з солодким печивом. При дружній бесіді і обміну думок провели вечір і як завжди не забули скласти пожертву на „Промінь" в сумі $19.00.

Марія Нечай, культ.освітня реф.

ЧАЙ НА „ПРОМІНЬ" І СВЯТО КНИЖКИ
Едмонтон

В неділю 29-го жовтня по обіді Відділ Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні святкував Свято Книжки і „Промінь"-Чай.

Програму відкрила Наталка Мельничук референтка „Променя", підкресливши, що сьогодні ми відзначуємо наших дітей і дитячу літературу. Також сказала дещо про „Промінь" і важливість його передплачувати і читати. Привіти слідували від Іванни Дженис, голови Провінційної Екзекутиви і Джерелдін Наконечної, заст. голови відділу. Слідував виступ школярів Української школи при катедрі. Деклямували Катруся Козак, Михась Мунавич, Кевен Котик і Шелій Котик. Тоді учні відспівали чотири пісні. Виступ був під проводом учителів Іванни Хижан і Івана Карпяка. Галина Смирнів представила доповідачку Петрусю Цимбалюк, яка промовляла на тему „Українські кляси в Едмонтоні". Вона сказала, що членки С.У.К. багато причинилися від самих початків у розвитку українських кляс в державних школах. Велика кількість учителів двомовних кляс є членами С.У.К.

Перед чаєм промовив молитву прот. Дмитро Лучак. Подали чай, каву і солодке Соціяльний комітет під проводом Катерини Гавриш.

Гості могли оглянути гарну виставу дитячих книжок. Програмою і святом займалися Культурно-освітний Комітет під головством Фівонії Пелех і референтки „Променя". Збирали передплати на „Промінь" Марія Лазарук і Леся Івасюк. Прихід з чаю був $100.00 і був переданий до журнала „Промінь".

Наталка Мельничук, референтка „Променя"

СМОКІ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА

У п'ятницю, 4 листопада 1984 року, Союз Українок Канади, відділ ім. Ольги Кобилянської та Святовознесінська громада влаштували вечірку для розваги всієї родини.

Вечірка відбулася дуже успішно, прибуло багато людей на спільну вечерю. У залі стояв стіл, прибраний вишиваним рушником, на якому були розставлені різні гарячі та холодні страви, а посеред столу в дерев'яній вазі стояв величний сніп-дідух, що й надавав вечірці надхнення — Обжинків.

Так як сніп-дідух складається з багатьох різних хлібодайних стебел-колосків, так і на нашу вечірку зібралися різного віку наші членки, парафіяни та приятелі, щоб провести вечір з дітьми та приятелями, після довгої й трудящої осени — жнив.

Після вечері відбулася коротка програма, якою керував п. Іван Рошко, директор місцевої публічної школи, як також секретар громади.

У програмі взяли участь місцевий хор під керівництвом і акомпаніяментом пані Ґені Мартинюк, українські танцюристи з ансамблю „Голубка" відтанцювали кілька танків, сольо на піяніно виконали: Колін Врайт, Теммі Лотоцька, Бренда і Ріта Дереновські та сольо гри на акордеоні, в супроводі п. І. Рошко, виконав Кевен Рошко. По скінченню мистецької програми відбулася забава-танець. Діти, батьки та прабатьки забавлялися до пізна.

Вечірка відбулася так успішно, що деякі одиниці зверталися до комітету, щоб комітет почав робити заходи для влаштування другої родинної забави.

Подяка комітетові, що потрудився за підготовку вечірки та всім тим, що прийшли й взяли участь.

Прихід з вечірки призначений для Українського Народного Дому в Смокі Лейк.

Марія Антонюк

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять моєї найдорожчої родини, які відійшли у вічність, а це: дорогого мужа, бл. п. Григорія Микитяка — упокоївся 15 серпня 1980 року і дорогої матері, бл. п. Анастасії Стечишин — упокоїлась 17 жовтня 1979 року, в їх незабутню пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю $200.00 на журнал „Промінь".

Покійним вічна пам'ять!

Ґеня Микитяк, Келґари

— — — — —

У пам'ять мого дорогого батька, бл. п. Юрка Вережака, який упокоївся 8 грудня 1939 р. та у сьому річницю мами й баби, бл. п. Марії Вережак — упокоїлась 18 січня 1977 р., кладемо на їх могили нев'янучі вінки та у їх світлу пам'ять складаємо $15.00 на журнал „Промінь".

Дочка Докія Корпан,
внуки — Марія і Ярослав, Едмонтон

— — — — —

Відділ ім. Кн. Ольги у Вернон, Б. К. кладе китицю нев'янучих квітів на свіжі могили наших двох членок: Гафії Владики — упокоїлась 2 грудня 1983 р. у Вернон і Розалії Войчук — упокоїлась 1 грудня 1983 в Келовна, Б. К. засилаємо у їх пам'ять $10.00. Родинам висловлюємо співчуття.

За відділ — Н. Микитюк, реф.

— — — — —

На свіжі могили фундаторок нашої Православної Церкви в Гефорді і довголітніх членок нашого відділу бл. п. Федори і Софії Тетч — Софія упокоїлась на початку грудня 1983 р., а три тижні після неї Федора, в їх світлу пам'ять від громади і відділу ім. О. Басарабової засилаємо $10.00 на „Промінь". Родині висловлюємо співчуття.

Т. Ткачук, рефер.

— — — — —

У першу болючу річницю смерти мого незабутнього і дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Романа Лібера, який відійшов від нас 26 листопада 1982 року, в його світлу пам'ять жертвую $50.00 на журнал „Промінь".

Дружина Лідія Лібер з родиною, Торонто

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого батька Павла Самця, який упокоївся 11 листопада 1983 року в Давфинській лікарні, даруємо $100.00 на „Промінь" — вони з покійною дружиною Анастасією цікавились тим журналом і завжди читали його. Вічна їм пам'ять!

Діти: Анна, Юрій і Іван,
Вінніпеґ

— — — — —

На свіжу могилу моєї незабутньої сестри бл. п. Марії Шибець, одної з перших піонерок відділу ім. Л. Українки у Ватерфорді — упокоїлась 3 листопада 1983 року, складаю нев'янучий вінок і дарую $45.00 на журнал „Промінь".

Анна Гоменюк, Торонто

— — — — —

У четверту річницю упокоєння мого незабутнього мужа Сергія Бугая, який упокоївся 6 січня 1980 р. замість квітів висилаю $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина Оксана Бугай, Гамільтон

У пам'ять, відійшовшої у Вічність, 24 листопада 1983 р. в Монтреалі, свідомої українки, Поляни Борис, любительки вічно творчої природи і в ній особлившої краси квітучих рослин, хай буде для нас похвальною пам'яттю про Неї!

На нев'янучий вінок жертвуємо на її улюблене видавництво „Промінь" $25.00.

Н. і Я. Роговські

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої сестри Анелі Топоровської, яка упокоїлась 1 грудня 1983 року в Пайн Ривер, Ман. у її незабутню пам'ять складаю $100.00 на журнал, що його вона так високо оцінювала і читала від самих його початків.

Вічна їй пам'ять!

Сестра Гелен Серва, Келовна, Б. К.

— — — — —

В пам'ять нашої дорогої мамусі і бабуні — д-р Людмили Бризгун, яка відійшла від нас назавжди 7 січня 1981 року пересилаємо передплату на „Промінь", „Жіночий Світ" та Наше життя" для невідомої бабусі.

Оксана, Ярослав, Всеволод і Ігор Соколики,
Торонто

— — — — —

У світлу пам'ять отця архипресвітера д-ра Семена Савчука, замість квітів на свіжу могилу складаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Відділ ім. Лесі Українки,
Виндзор, Онт.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої мами Агафії, яка упокоїлась 13 листопада 1983 р. в Україні, в її дорогу і незабутню пам'ять складаю дар $10.00 на журнал „Промінь". Покійній Вічна Пам'ять!

Дочка Стефанія Коростіль, Виндзор

— — — — —

У першу річницю смерти моєї сестри Марії Палк, яка упокоїлась 5 січня 1983 року в Торонто, у її пам'ять складаю $25.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Сестра Ольга Масиник,
Саскатун, Саск.

— — — — —

У п'яту річницю упокоєння моєї дружини св. п. Марії, яка відійшла у вічність 18 лютого 1979 року, складаю в її пам'ять $25.00.

Муж Євген, син Мирон і донька Ірина,
Едмонтон

У світлу і незабутню пам'ять моєї дорогої дружини Анни Кремлянської у третю річницю її упокоєння 31 березня 1981 року складаю $25.00 на журнал „Промінь". Хай канадська земля буде їй легкою. Вічна їй пам'ять!

Муж Володимир Кремлянський,
Ст. Кетерінс, Онт.

— — — — —

У незабутню і дорогу пам'ять мого покійного мужа Григорія Ґонця, який упокоївся 24 червня 1982 року, в його світлу пам'ять замість квітів засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анастасія Ґонець

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок у пам'ять мого дорогого мужа, тата і дідуся Івана Кирилюка, який відійшов у вічний спочинок 18-го лютого 1976 року, складаю в його пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія і родина,
Йорктон, Саск.

— — — — —

У незабутню пам'ять двох членок відділу ім. О. Басарабової у Вакав, Саск., які відійшли від нас минулого 1983 року — бл. п. Меланії Михайлюк і Марії П. Кіндрачук, складаємо $25.00 на журнал „Промінь".

За відділ — Олена Шевчук, рефер.
Вакав, Маск.

— — — — —

В першу болючу річницю смерти бл. п. Лесі, з дому Варницьких (Ватерфорд, Онт.), яка в розквіті свого молодого многонадійного життя віддійшла від нас 6-го лютого 1983-го року у вічність, замість китиці квітів на її могилу, пересилаємо 15.00 долярів на фонд журнала „Промінь". Її опечаленим родичам висловлюємо наше щиросердечне співчуття.

К. і Ю. Грицишин, Брентфорд

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на могилу бл. п. Петра Маліцького, який упокоївся 6 листопада 1983 року в Норт Бетлфорді, Саск., в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружині Катерині складаю глибоке співчуття.

Кароля Деміон, Вестмінстер, Б. К.

У пам'ять нашої дорогої доні Тереси, тата Василя Грушка і братів Олекси та Андрія Темриків, складаємо 20.00 на журнал „Промінь".

А. і С. Темрик, Ревелсток, Б. К.

— — — — —

У шосту річницю моєї незабутньої дружини Софії Іваницької — упокоїлась у 1979 році, складаю у її світлу пам'ять $20.00 на журнал „Промінь", що його пок'йна так любила читати.

Муж Стефан Іваницький і діти —
дочка Катерина і син Володимир, Торонто

— — — — —

У першу сумну річницю втрати мого дорогого і незабутнього мужа, батька, діда і прадіда, Миколи Мойсеєвського, який упокоївся 28 січня 1982 р. в Монтреалі на 85-му році життя, в його світлу пам'ять посилаю на фонд журнала „Промінь" $30.00.

В глибокому смутку

дружина Галина Мойсеєвська,
діти, внуки і правнуки, Монтреал

— — — — —

У світлу пам'ять нашого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Івана Пелешка, який упокоївся 2 лютого 1982 року замість квітів засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина Наталя і родина,
Мензі, Ман.

— — — — —

У першу річницю смерти нашого дорогого батька, бл. п. Івана Мідзана з Робліну, Ман., який упокоївся першого лютого 1983 року, замість китиці квітів на його могилу, складаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Син Віктор, дочка Софія з родинами,
Порт Коґ, Б. К.

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої мами, бл. п. Єлени Вівчарук, яка упокоїлась 10 січня 1984 року у Прісвил, Саск. у світлу пам'ять покійної складаємо замість квітів $10.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Син Василь Ю. Вівчарук, Прісвил, Саск.

— — — — —

Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпеґу складає $25.00 на прес. фонд журнала „Промінь" як нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої членки, бл. п. Павліни Мирович, яка впокоїлась 14-го грудня 1983 р. на 77 році життя.

Хай буде Вічна їй пам'ять! Родині висловлюємо співчуття.

За управу відділу

Добр. М. Керніцька, секр.

— — — — —

У третю річницю смерти дорогого мужа, батька і діда Василя Гаврищука щирими молитвами увіковічнюємо його пам'ять засилаючи $20.00 на журнал „Промінь".

Катерина Гаврищук з родиною,
Калґари, Альберта

БЛ. П. ЙОЗЕФІНА ЛАЗАРУК

В середу, 24-го серпня 1983 р. в давфинській лікарні, проживши 79 років свого трудолюбивого життя,, упокоїлась Йозифіна Лазарук.

Народилася Йозифіна 21-го травня 1904 р. в Скалаті, Західня Україна, в родині Олекси Жеґальського й Анни з роду Дмитерко. Прибула до Канади з батьками в 1912 р. і поселилась в околиці Росборн, Ман. Тут учащала до школи, і виростала при добрій опіці батьків. В 1912 р. вийшла заміж за Василя Лазарука, який учителював в цій околиці — (Розборн, Ман.). В 1928 р. молоде подружжя перебралось до місцевості Косів, Ман., поблизу Давфину, де Василь Лазарук учителював довший час, а Йозифіна по своїй силі помагала своєму чоловікові.

Покійний Василь як український патріот, поза шкільними годинами навчав дітей української мови, організував хор, який виступав на всіх імпрезах, організував жіноцтво в Союз Українок Канади, а молодь в Союз Української Молоді Канади, розвивав аматорську працю і виставляв на сцені драматичні твори.

Пані Лазарук завжди допомагала своєму чоловікові в його громадській праці. Вона також брала участь в Народнім Домі в представленнях в драмах. П'ять років вона була секретаркою Народного Дому в Косові. У Народнім Домі вона доглядала ґардеробу, а коли треба було то вона з своїм чоловіком замітала підлогу та палила в Народнім Домі, коли там ща відбувалося. Вона вчила також дітей вишивати та плести. Вона виписувала ролі для представлень та співала в хорі в Косові, між іншим вона мала гарний сопрановий голос.

Записалася бл. п. Йозефіна Лазарук до Союзу Українок Канади в 1933-му р. Отже пробула в товаристві як добра членка 50 років. Вона була секретаркою чотири роки, а один рік як заступниця голови. В 1962 році відзначено 25-ліття приналежности в членстві С.У.К. Бувало не один раз, коли вони вже були замешкані в Давфині від 1944 р. і мали своє підприємство, то вона багато і тяжко мусіла напрацюватися. Одного разу, коли вшановували її покійного мужа Василя, то вона не могла бути при його боці, бо не могли нікого найти, щоб хтось попрацював бодай дві години в ресторані. І вона мусіла працювати в ресторані, а чоловік самий пішов до Народного Дому, де його вшановували.

Наша громада Св. Юрія в Давфині є дуже щаслива, що ми маємо найкращу дириґентку пані Галину Гендерсон-Лазарук, котра вже провадить церковним хором поверх 30 років, якого сьогодні мало можна знайти в Канаді, щоб хтось взяв на себе такий обов'язок та такий довгий час. Є така приповідка яка каже: „Тиха вода греблю рве". Ці слова відносяться також до пані Лазарук, бо вона своєю тихою вдачею свою працю робила і виконувала в найкращий спосіб свого знання і здібностей. За ті роки праці, за ті роки членства, за ті роки помочі для Союзу Українок Канади, відділ ім .Лесі Українки в Давфині відзначив пані Лазарук почесною членкинею. Учащала регулярно до церкви та була доброю парафіянкою.

Залишила в глибокому смутку три дочки: Галину Гендерсон в Давфин, Євгенію Паріш в Салт Лейк Сіті, Ютаг, і Аделю Деланей в Лос Анджелес, Каліфорнія, США; 8 онуків, 3 правнуки. Одну сестру — Кароліну Калиняк в Енгусвил, Ман. Муж Василь упокоївся в 1963 р. Одна маленька дитина Ярослав та один брат Петро Жеґальський в Брендоні, Ман.

Сніт-Стрільчук Похоронне Заведення в Давфині, дало найкращу услугу в похороні бл. п. Йозефіни Лазарук. Домовину несли: внуки — Ґрент Гендерсон, Варен Гендерсон, зять Джек Гендерсон, Петро Грицай, Федір Чайковський і Метро Стан.

Похоронні відправи відбулись за таким порядком: в п'ятницю 26-го серпня 1983 — була відправлена Панахида в похоронному заведенні Сніт-Стрільчук, з участю оо. прот. Є. Труфина і прот. Євгена Стефанюка ,колишнього пароха в Давфині, при великому числі молящих. В суботу 27-го серпня 1983 — Чин похорону в церкві Св. Юрія — служили ті ж священики. Обидва сказали відповідні проповіді і слова співчуття. Над свіжою могилою Покійної промовляли пані: Марія Андрейчук і Розалія Грицай. Всі висловили найщиріші співчуття родині та Союзові Українок Канади, по втраті Дорогої Почесної Членки Союзу. Вічна їй пам'ять! Нехай канадська земля буде їй легкою — пером! за вклад праці для Союзу і громади та взагалі для Канади. Щоб Господь оселив її де всі праведні спочивають, а для оставивших подасть полегшу душевну і розраду в цьому горі по втраті Дорогої Мами, Бабусі і Прабабусі — Сестри в Христі і доброї членки — християнки в повному значенню цього слова! Нехай учинить їй вічную пам'ять!

Учасник похорону

о. Є. Труфин, парох

* * *

ПОДЯКА

Родина Покійної Йозефіни Лазарук висловлює найщирішу подяку всім учасникам Похорону: священикам, дякам, хорові, членкам С.У.К., рідним і знайомим за квіти, пожертви на нев'янучий вінок, за картки співчуття, відвідини в лікарні: лікарям, норсам, і всім добрим людям за участь у Похороні.

Дочки: Галина Гендерсон, Євгенія Паріш, Оделя Деланий,
зять Джек (Іван) Гендерсон,
внуки, та сестра Кароліна Калиняк.

Поправка

У числі з січня, на стор. 20, у побажаннях Різдва Христового відділу ім. Олени Пчілки в Норт Бетлфорд, має бути **Марія Сохацька, голова,** не Ничик.

За переочення просимо вибачення.

Довкола дому

Стефанія Кульба

КОТЛЕТИ З РИБИ

2 — 3 ф. риби
3 твердо зварених яєць
2 ложки масла
1 цибуля — січена; смажена на маслі
2 ложки муки
1 горнятко товщу до смаження
2 розбитих яєць
сіль, перець
зелень — петрушка/кріп

Начинка: Смажену цибулю, зварені дрібно нарізані яйця, сіль, перець старанно перемішати. Залишити.

Рибу почистити, покроїти на кусники і трошки потовкти, щоб зробити рівні тонкі битки. Кожний кусочок помастити начинкою та завинути надаючи форми котлети. Кусники риби мачати в муку, потім у розбитому яйці і в терті сухарики. Смажити на гарячому товщі. Подавати з відвареною або смаженою картоплею, свіжими помідорами; прикрасити зеленню.

— — —

THIMBLE COOKIES

½ cup butter
½ cup granulated sugar
1 egg — separated
1 tspn. vanilla
1 cup all-purpose flour
¾ cup finely chopped walnuts
Jam for filling

Lightly grease baking sheets. Preheat oven to 350°.

Cream butter, and sugar and beat until light and fluffy. Add the egg yolk and beat well. Add the vanilla. Gradually stir in the flour until the dough is smooth.

Shape the dough into tiny balls. Dip each ball into the unbeaten egg white, then in chopped nuts. Using a floured thimble, make a dent in the centre of each cookie.

Place on the prepared sheets. Bake for 5 minutes, then dent again with the thimble and repair sides of cookies if necessary. Bake for 12 mins. longer or until set. Coll and fill each depression with a bit of jam of your choice.

КРУЖАЛЬЦЯ СМАЖЕНОЇ

Тепер восені і на початку зими багато господинь мають подостатком цибулі. Подаємо цей припис смаженої цибулі на 6 осіб.

Обібрати кілька великих цибуль. Покраяти впоперек на ¼ цаля загрубшки. Відділити кружальця цибулі одні від других, розбити 2 яєць, мачати кружальця цибулі в розбиті яйця, відтак обкачати мукою і кидати на гарячу оливу аж стануть рум'яні. Вибирати на папір, щоб втягнув товщ, посолити і подавати на стіл.

КРУХКІ ТІСТОЧКА

1 ф. масла
3 жовтки
1 терта цитринова шкірка
6 ложок квасної сметани
3 білки — до помащення
січені оріхи, вимішані з цукром

Муку посікти з маслом, додати жовтки, цитринову шкірку і квасну сметану; сікти дальше аж постане тісто. Поділити на 3 частини; завинути у восковий папір і покласти на ніч до холодільника. На другий день вийняти, тонко розтачати і викроїти круглі тісточка. Мастити розбитим білком а зверху посипати січеними оріхами з цукром. Покласти на мукою посипаному листі і всунути до вигрітої печі на 350°. Пекти впродовж 10 - 15 хвилин.

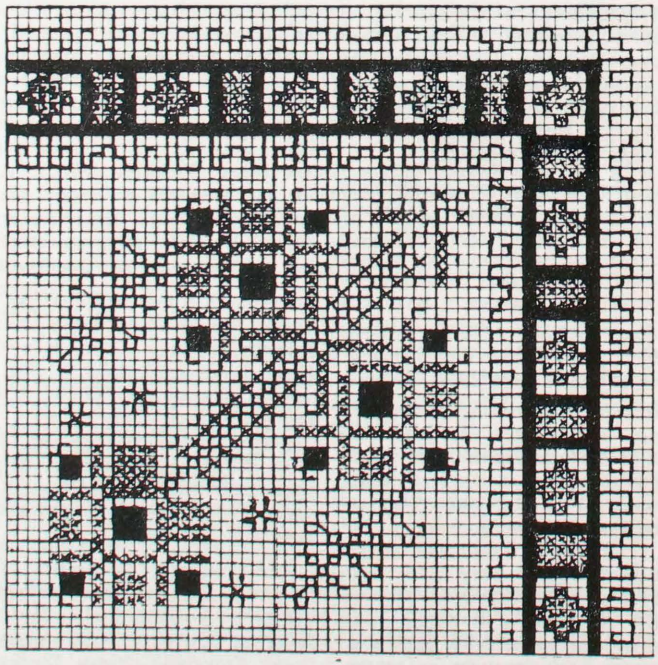

Взір до обруса або настільника у двох кольорах — чорний і помідоровий.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ ім. Лесі Українки, Гамільтон з нагоди Різдва Христового, прислала референтка Галя Українець $100.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської, Смокі Лейк, Альберта 100.00
П-во Йосиф і Анастасія Ратковські, Келовна, Б. К. з нагоди свого ювілею 50-ліття подружжя 50.00
П-во Ольга і Михайло Качмар, Ту Гилс, з нагоди свого ювілею подружжя 50.00
Р. Галик, Вотерфорд — з похорону Шибець 45.00
Софія Іванків, Скотленд, Онт. 38.00
Відділ О. Басарабової, Вакав, Саск. прислала О. Шевчук, референтка 25.00
Відділ Софії Русової, Лонг Бренч, Онт. з нагоди Різдва Христового на коляду 25.00
Н. Боднар, Торонто 25.00
Оля Скегар, Вінніпеґ 25.00
Докія Масцюк, Кортеней, Б. К. 25.00
Відділ ім. Лесі Українки, Мелфорт, Саск. 20.00
О. Бугай, Гамільтон 20.00
Софія Кушнірук, Винярд, Саск. 20.00
Надія Сміюха, Портедж ля Прері, Ман. 20.00
Відділ ім. Кн. Ольги, Ґрімзбі, прислала М. Нечай 19.00
Марія Боднарчук, Суррей, Б. К. 15.00
К. Кірстюк, Ванкувер 13.00
Елас Войчак, Келовна, Б. К. 10.00
Ліна Козар, Етелберт, Ман. 10.00
Текля Візнюра, Торгилд, Алта. 10.00
Меланія Гребенюк, Саскатун 10.00
Розалія Стечишин, Едмонтон 10.00
Валентина Лавренюк, Торонто 10.00
Я. В. Мельник, Реджайна 8.00
Ольга Сенів, Брамала, Онт. 8.00
Анна Кіндрачук, Єлов Крік 8.00
Марія Драбиняста, Вінніпеґ 8.00
Марія Зимовець, Монтреал 8.00
Анна Геттен, Вінніпеґ 8.00
Марія Метран, Келовна 8.00
Єлена Романюк, Едмонтон 8.00
Марія Костів, Ґрімзбі, Онт. 8.00
Марія Маланчук, Ст. Ленард, Кве. 6.00
О. Просват, Гамільтон 6.00
Лариса Килимник, Торонто 6.00
А. Шувера, Ґрімзбі, Онт. 6.00
Марія Антонішка, Суррей, Б. К. 6.00
Ірина Талпаш, Ґилберт Плейн, Ман. 6.00
Катерина Семотюк, Едмонтон 5.00
А. Гринів, Монтреал 5.00
Анна Петров, Вінніпеґ 5.00
М. Бурак, Бімзвил, Онт. 5.00
Євдокія Гела, Монтреал 5.00

По $3.00 — Василина Клапій, Едмонтон, Мулевич, Торонто, М. Бурдейна, Суррей, Марія Кіпець, Бері Бей, Онт., Катерина Кошлай, Монтреал, Кароліна Савіцька, Монтреал, добр. П. Свириденко, Содбури.

$2.00 — Марія Йонка, Торонто, Олена Дудник, Монтреал, Марія Байдак, Монтреал.

По $1.00 — К. Мостовий, Виндзор, А. Сорокан, Альвена, Антоніна Назарчук, Ніягара Фалс, Текля Дребот, Монтреал, Кароля Грицай, Виндзор.

ПОПРАВКА

У виказі пожертв на прес-фонд у Келовна з Свята Книжки в числі 12 на стор. 18 справляємо прізвища: А. Бойчук, має бути А. Войчук, А. Гатковська — має бути А. Ратковська і Г. Патращук — Р. Патращук.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Марія Підкаленко, референтка, Монтреал 2
Анна Ефтода, референтка, Йорктон, Саск. 2
О. Бугай, Гамільтон — в подарунок до Австралії 1
Оля Козак, Торонто, в подарунок 1
Василина Клапій, Едмонтон, в подарунок 1
Оксана Бризгун-Соколик, Торонто, в подарунок 1
Анна Байдала, Вегревил, Альберта 1
Марія Лисак, Вірдейл, Саск. 1
Нелі Міщук, референтка, Вінніпеґ 1
Су Едвардс, Едмонтон, в подарунок 1
Анна Ефтоді, Йорктон, Саск. 1
М. Демяненко, референтка, Ст. Кетерінс 1
П. Фансеґа, Бирнабі, Б. К. 1
Галя Українець, референтка, Гамільтон 1
Анна Ткачук, референтка, Гефорд, Саск. 1
Юрій Гавалешка, Вінніпеґ 1
Вікторія Калюжна, референтка, Лондон, Онт. 1
Марія Дорош, референтка, Саскатун 1

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Хвальна Редакціе!

Засилаю $15.00 „Нашим незабутнім" у пам'ять моїх батьків і передплату „Променя" на 1984 рік. „Промінь" надзвичайно цікавий. Бажаю редакції витривалости й здоров'я у Вашій праці.

Веселих Свят і щасливого Нового Року!

Д. Корпан, Едмонтон

— — — — —

Dear Editor & Staff,

Enclosed please find my subscription renewal of $12.00 plus $3.00 as a donation to the press fund of "Promin".

The periodical is very interesting and I wish the editor and staff further success.

Sincerely yours,
(Mrs.) Mary Kipen

— — — — —

Дорога Редакціе „Променя"!

Засилаю мою передплату на „Промінь" на 1984 рік і $20.00 на прес. фонд. Здоровлю всіх працівників.

З Новим Роком бажаю якнайліпшого здоров'я та свякого добробуту.

читачка **Надія Сміюха,**
Портедж ля Прері, Ман.

— — — — —

Христос Народився, Славімо Його!
Дорога наша Пані Редакторко!

Посилаю $32.00, $12.00 на передплату, а $20.00 на пресовий фонд „Променя". Бажаю Вам кріпкого здоров'я у Вашій праці, щоб продовжувати її для нас, для нашого народу.

Софія Кушнірук, Винярд, Саск.

ISSN 0380-2140

P 1-40 OCT 84
HAWRYSH MRS K
11130-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A1

ЧИ ВИ ВЖЕ НАБУЛИ СОБІ

"UKRAINIAN CANADIANA"

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ПОШТОВА ОПЛАТА 50 центів.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask.
S7K 0L1